

naš čas

Titovo Velenje, 10. avgusta 1989
številka 30 (1986) cena 5500 dinarjev

IZ VSEBINE:

2. S sladkorjem je križ
3. Plačevanje stanarin
3. Pasja kuga
4. Velike stene

Ma club

Zgornja Savinjska dolina

Takšnih nalivov skoraj ne pomnijo

Voda je prejšnji ponedeljek popoldne dobesedno zalila pretežni del Zgornje Savinjske doline. Toče, strele in vsega kar zraven sodi sicer ni bilo, zato pa je ogromno škode povzročil nekajurni neprekinjeni naliv.

Reke, potoki, znani in neznani grabni so v izredno hitrem času prestopili bregove, sprožili veliko manjših in tudi večjih plazov na krajevnih, gozdnih in regionalnih cestah, med drugim tudi med Ljubnim in Lučami. Izjemne količine vode so zalile in zasule ceste, stanovanjske hiše, gospodarska poslopja in kmetijske površine. Toliko vode v mozirski občini že dolgo ne pomnijo. Da je škoda zares velika, priča podatek, da krepko presega 4 odstotke družbenega proizvoda, kar je že pogoj za sredstva solidarnosti.

Najhuje je bilo v Zadrečki dolini, saj tako visoke Drete ne pomnijo vsaj od leta 1965 dalje. Drete je odtrgala dva mostova, dva močno poškodovala in naredila pravo razdejanje na področju vsega svojega toka, največ pa okrog Kraš in Lače vasi. Metr-

ski valovi so zalivali stanovanja, hleve in druga gospodarska poslopja, odnašali les in drva, vseh ostalih tegob nima smisla naštevati.

Skorajda ni bilo koticke v mozirski občini kjer ne bi imeli velikih težav z naraslimi vodami, zelo hude posledice pa bodo v kmetijstvu. Hudourne vode so poplavlile najmanj 350 hektarjev kmetijskih površin in jih zasule z muljem in peskom, 20 hektarjev polj posejanih s pšenico je 100-odstotno uničenih, pridelek na 50 hektarjih krompirja in 30 koruze bo manjši za najmanj polovico, krme na 150 hektarjih travnikov pa bo manj za slabo tretjino. Posebne komisije so škodo ocenjevale ves teden, končna ocena pa bo znana v teh dneh.

J. P.

Rекреacijsko – turistični center Golte

Usodna vprašanja nadaljnega razvoja

Na Golteh je bil prejšnji teden sestanek, na katerem so se lomila kopja med gostitelji in vsemi, ki skrbijo za nadaljnji razvoj tega središča ter med predstavniki zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Celja. Zavod se je namreč odločno izrekel proti pripravljenemu razvojnemu programu Golt do leta 2000, brez izgradnje novih zmogljivosti pa na Golteh ne vidijo nikakršnih možnosti za krepitev ponudbe.

Oboji so bili torej vsak na svojem bregu reke, ki pa je (zanimivo) pomenila skupna hotenja po razvoju in po ohranitvi prostora in okolja. Mostu sodelovanja kljub (pre)dolgemu sestanku niso uspeli postaviti, le rešilno vrv moorda. Reka vmes je namreč dokazala tudi (pre)veliko mero meedsebojne neobveščeniosti. Zavod se je izrekel proti prvotnemu programu, na Golteh so iz tega programa že črtali izgradnjo dvoorane, teniških igrišč, ureditev pomembnega predela za načrtovana smučišča, na zavodu za to niso vedeli. Sedanjih 60 postelj je z za razvoj gotovo premalo, do konca leta naj bi zagotovili, da že obstoječe depandanse ne bodo več 2-odstotno (z besedo DVVA) zasedene, čimprej pa bi raddi zgradili nove in s tem skupno zaogotovili kakšnih 400 postelj. Točne številke v tem trenutku ni nihče ne ve. Gostitelji so od predstavnika zavoda zahtevali podatek, koliko novih zmogljivosti prostor še prenese, gosta pa sta od njih zahtevala podatek, kolikšno bi sploh radi gradili. Predstavnica skupščine občine Mozirje je tudi dejala, da že zagotovljenih sredstev za krajinske zasnove in ureditveni načrt občina ne bo porabila samo zato, da

bodo vsi skupaj zvedeli, da se ne sme nič graditi. In tako dalje. Na koncu so ugotovili, da center letos slavi 20-letnico, da je bilo že ob otvoritvi jasno rečeno, da je nedograjena in da je takšen še danes. Krajinskih zasnov in ureditvenega načrta torej naj ne bi bilo treba ponovno izdelovati, proučiti je treba možnosti dograditve centra, koliko novogradenj bo ta prostor še prenesel brez hujskih posledic. To bodo na novem sestanku skušali ugotoviti še ta teden.

Že omenjena reka je oboje ločila še po eni plati. Zavod namreč zahteva izgradnjo kanalizacije od hotela do kolektorja v Mozirju, na Golteh se zavzemajo za gradnjo manjše čistilne naprave. Za gradnjo kanalizacije ni nikakršnih možnosti, zavod pa je proti čistilni napravi, ker nobena ni stoođstotno zanesljiva. Začaran krog torej in njegovo kvadrato bo tudi treba nemudoma rešiti. Na Golteh so se letos resnično potrudili s pripravami na prihodnjo zimo, pomembno so pooprstili letno ponudbo, težav pa jim seveda že brez zgoraj omenjenih ne manjka. Potrebni bodo tako hitri in konkretni dogovori in sklepi, slepomišenje ne vodi nikamor.

J. P.

MDA 89

Velenjski brigadirji med najboljšimi

Vsako leto sestavljajo brigadirji iz Titovih mest brigado Tito-Titova mesta, ki se udeležijo ene izmed Zveznih mladinskih delovnih akcij. Letos se je brigada štiridesetih brigadirjev udeležila mladinske delovne akcije Kadinjača, ki poteka v okolici Titovih Uzič.

Vsako mesto, ki nosi Titovo ime, naj bi za to brigado zagotovilo pet brigadirjev. Iz Titovega Velenja se je udeležujejo le štirje, vendar velenjski brigadirji zopet blestijo, tako pri delu, kot tudi pri družabnosti in ostalih aktivnostih.

Delo, pogozdovanje pobočij Zlatibora, poteka na skoraj dve uri oddaljenih deloviščih. Že nekaj dni pred loncem akcije so brigadirji izpolnili zastavljeni plan dela, brigada Tito-Titova mesta je tako po uspešnosti pri delu, kot tudi po družabnosti med petimi brigadami na drugem mestu. Tako je pač. Nekateri brigade med seboj tekmujejo, za brigado Titovih mest pa je znano že iz preteklih let, da je vedno blestela pri delu, ter imela dobre odnose z ostalimi brigadirji.

(mč)

Brigada Tito – Titova mesta na delovni akciji Kadinjača 89

S prizadevanji vseh delavcev in tujimi izkušnjami

Za novo, še učinkovitejše Gorenje

Za večino zaposlenih v Gorenju Gospodinjski aparati, tozdu Pohištvo Gorenja Notranja oprema, Gorenju Elektronika Široka potrošnja, Gorenju EKO in Gorenju Mali gospodinjski aparati se bo v soboto končal letošnji kolektivni dopust. V ponedeljek, 14. avgusta, se bodo, po opravljenih rednih vzdrževalnih in nekaterih končanih naložbenih delih, spet zavrteli v tovarnah stroji in tekoči trakovi.

Blizu 21.000 zaposlenih v tem poslovnem sistemu bo nadaljevalo s prizadevanji, da bi kar najbolj dosledno uresničili letošnje planske cilje, tako proizvodne in izvozne naloge kot finančne izide. Ob pregledu polletnih rezultatov gospodarjenja so ugotovili, da proizvodne in izvozne naloge v večini delovnih okolij dosega, seveda pa bo treba storiti vse, da bodo prav vsi zahtevni cilji ob koncu leta doseženi. Treba bo zato, med drugim, pospešeno osvajati nove izdelke in jih uvajati v proizvodnjo, posebej še tiste,

namenjene zahtevnim tujim trgom. Kar najboljše obvladovanje stroškov vseh vrst pa naj bi tudi omogočilo ostvartev predvidenih finančnih izidov.

V tem letu nadaljujejo v Gorenju s okrepljenimi naložbenimi aktivnostmi. Za investicije bodo namenili okrog 30 milijonov dolarjev, denar pa bo porabljen zlasti za posodobljanje tehnologij in proizvodov. V zadnjem času opravljene naložbe in tudi vse tiste, na katere se pripravljajo, naj bi hkrati z vsemi drugimi aktivnostmi in prizadevanji pripomo-

gle k oblikovanju novega, še učinkovitejšega Gorenja, ki se bo sposobno nenehno prilagajati razmeram v okolju in nanje tudi vplivati. V Gorenju so namreč letos zastavili aktivnosti, da bi se kar najhitreje približali konkurenci iz Zahodne Evrope, tudi po rezultatih, kar je pogoj za nadaljnji razvoj Gorenja, posebej še ob upoštevanju dejstva, da je cilj izvoziti najmanj polovico vse proizvodnje.

Preobrazbo Gorenja v sodobno, učinkovito in v mednarodnih razmerah konkurenčno korporacijo bodo uresničevali v okviru

razvojnega projekta ki so ga za zdaj poimenovali »Gorenje 92«. Pri pripravi projekta preobrazbe Gorenja bo sodelovala tudi ena tujih svetovalnih organizacij, in sicer zaradi prenosa tovrstnih izkušenj iz razvitega sveta.

Jasno pa je že zdaj, da se bo moral v aktivnosti za oblikovanje novega, še učinkovitejšega Gorenja, vključiti takorekoč sleherni delavec. Le tako bodo prizadevanja lahko najbolj učinkovita!

(AN)

Kongres ZSM Slovenije

Pričakujejo nov statut

Na predčasni kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo prve dni novembra v Portorožu, so se pripravile že začele.

Zadnji dan v mesecu juliju se je v Ljubljani sestala komisija za razvoj organizacije in statut Zveze socialistične mladine Slovenije. Oblikovala je končni osnutek dokumenta in statuta za kongres, o katerem naj bi v Portorožu razpravljali in ga tudi sprejeli.

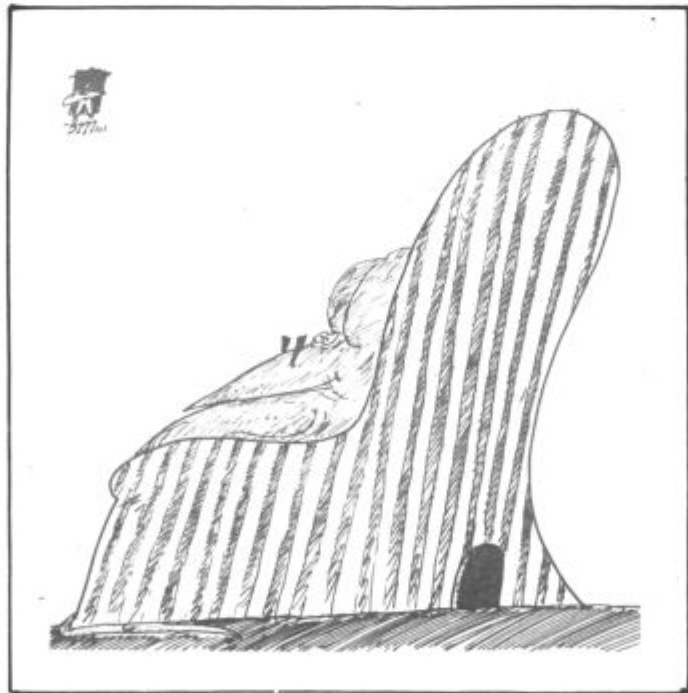
Mladi v naši regiji pa so že izdelali rokovnik priprav na bližnji mladinski kongres. Upajo, da bodo še pred koncem tega meseca dobili iz Ljubljane osnutek dokumenta in statuta, ki ju bo najprej obravnavala komisija, imenovana na Občinski konferenci Velenje. V mesecu septembru bodo z gradivom za kongres

seznanili čim več mladih v osnovnih organizacijah ter oblikovali mnenja in pripombe na predloženo gradivo. Nekje sredi oktobra naj bi izšel tudi regijski časopis na temo kongresa, 20. in 21. oktobra pa bodo mladi iz regije na Rogli usklajevali mnenja o dokumentih ter se pripravljali na kongres.

Povejmo, da je predčasni kongres povzročil velenjskim mladincem nekaj finančnih težav, saj ni bil v planu za letošnje leto.

Morda pa je najbolj zanimivo pričakovanje osnutka novega statuta mladinske organizacije, saj nihče ne ve, kakšne spremembe v organiziranju te organizacije bo prinesel. Sicer pa počakajmo nanj.

(mč)

Iz Velenjskega jezera »potegnil« meter in pol dolgega soma

Rekordni ulov

Je sreča, znanje ali sposobnost, da ribič, če mu že prime, spravi plen tudi na suho? To se je posrečilo Štefanu Hepiču (na posnetku v sredini) prejšnji teden. Okoli pol sedme ure zvečer je za vabo prijel 19 in pol kilogramov težak ter meter in pol dolg som.

Štefan je lovil s komaj 0,35 milimetrskim flaksom, ki prenese težo sedmih kilogramov. Da je plen spravil na suho je potreboval borih 15 minut, kar je po besedah velenjskih ribičev tudi svojevrsten rekord, Štefanu sta na pomoč priskočila Rudi Bizjak mlajši in Milan Klaus, ki je šel tudi v vodo.

Štefan Hepič je član velenjske ribiške družine že 12 let in letos se ga res drži ribiška sreča. Na suho je potegnil že pet rib, vse težje od desetih kilogramov.

12. in 26. avgusta bodo ribiči v nočnem lovu, med 20. in 23. uro tekmovali, kdo bo ujel največjo ribo. Lovna mesta bodo izrezobali. Vabijo vse ribiče, da se udeležijo tradicionalnega lova.

L. Ojsteršek

Lučani se pokažemo

Konec tedna bo privlačno znova v Lučah, saj bodo tamkajšnji turistični delavci pripravili tradicionalno, letos že dvajseto prireditev, ki je sprva nosila ime Lučki dan, sedaj pa jo imenujejo »LUČANI SE POKAŽEMO«.

Jutri (v petek), soboto in nedeljo se bo gotovo splečalo obiskati ta lepi kraj v Gornji Savinjski dolini. Marsikaj boste lahko videli, doživeli.

V petek bodo ob 19. uri v tamkajšnji osnovni šoli odprli razstavo izdelkov

turističnega krožka, ob 18. uri bo v farni cerkvi orgelski koncert Simone Moličnik, ob 19. uri monokomedija Polone Vetrh, ob 21. uri pa bodo na igrišču osnovne šole predvajali diapozitive o Himalaji.

V soboto dopoldan (10.00) bo v prostori osnovne šole simultanka z vedomostrom Brunom Parmo, ob 17. uri rokometna tekma, ob 19.30 koncert lučkih harmonikarjev, zvečer pa bodo za veselo razpoloženje poskrbeli Fantje z vseh vetrov.

Če boste izpustili prva dva dneva prireditve, vam ostane še nedelja. Ob 9. uri boste lahko spremljali sprevod lovcev, ki bodo nase opozarjali s trobljenjem na rogove. Po posorki bodo odprli lovski dom.

Ob 9.30 pa se bo začelo sprehajanje od stojnice do stojnice, ko bo prireditel doseglja vssek s predstavitvijo običajev in navad. Ob 21. uri si boste lahko ogledali še prsto plezanje na Iglo, ob 14. uri pa bo začetek ohceti po starem običaju.

Celjsko območje

Celje: »Zlato« sodelovanje z Makedonijo

Sodelovanje celjskih Zlatarn z rudnikom Bučim v Makedoniji bodo dvignili na novo kakovostno raven, saj se zdaj Zlatarne od organizacije, ki je sovlagala v ta rudnik, da si zagotovi surovino, spreminja v organizatorja proizvodnje v novi tovarni. To delo bodo opravili skupaj s celjskim Razvojnem centrom.

Ti dve celjski delovni organizaciji sta namreč prevzeli celotno izvedbo tovarne za predelavo zlata: od izdelave investicijskega programa do zagotovitve redne proizvodnje. Zlatarne bodo v Celju tudi izšolale potreben kader ter poskrbele za marketing. To tovarno, ki bo veljala nekaj nad štiri milijone dolarjev, naj bi zgradili do konca prihodnjega leta. Za Makedonijo je zanimiva tudi zato, ker bo v njej našlo zaposlitev okoli 120 delavcev.

Ob tem poslu strokovnjaki Zlatarn in Razvojnega centra načrtujejo podobne še za ostale take centre v Jugoslaviji: menijo pa tudi, da so sposobni take »pakete« ponuditi tudi v tujini.

Slovenske Konjice: »ženski problem« se nadaljuje

Napovedi, da bo v konjski občini najteže zagotoviti pripravništvo za mlada dekleta, ki so končala šolanje, kažejo, da se v tej občini nadaljuje problem zaposlovanja ženske delovne sile. Na te težave mnogi v občini opozarjajo že dolgo časa, načrtovali so celo posebno »žensko« tovarno, kjer naj bi proizvodni program omogočal zaposlitev pretežno ženski delovni sili, vendar dalj od pobud skorajda niso prišli. Pa tako tudi zdaj ni čudno, da so pri iskanju mest za pripravništvo in seveda kasnejšo zaposlitev najbolj zaskrbljena dekleta.

V tej občini sicer vsako leto posvečajo resno skrb zagotavljanju pripravništva, da bi tako mladi s tem vsaj povsem končali šolanje. Tudi letos je tako — v to se je seveda najaktivneje vključila mladinska organizacija. Ker se vsi, ki so končali šolanje, še niso prijavili skupnosti za zaposlovanje, še ni natančnih podatkov o tem, kolikim mladim bodo mogli zagotoviti pripravništva že jeseni: predvidevajo pa, da bo takih skoraj 50. Seveda pa

je to število odvisno tudi od tega, kako se bodo na vse te razprave odzvale delovne organizacije. Prav zato je mladinska organizacija pripravila o tem tudi pogovor z aktivom direktorjev. Želijo namreč, da le-te ne bi zagotovile pripravništva le svojim študentom, ampak še komu drugemu.

Priloga pripravništva pa je seveda le prvi korak; treba je namreč zagotoviti tudi redno delo. Ne z ekstenzivnim zaposlovanjem, ampak seveda z uvajanjem novih programov, ki bodo lahko sprejeli te viske delovne sile.

Celje: »Nepravilčen preplah«

Celjani so lahko veseli, če drzijo podatki, ki so jih nazivali strokovnjaki kot neke vrste odgovor na opozorilo celjskega Društva za varstvo okolja, da je hrana v Celju prekomerno zastrupljena. Kot smo že pisali, je društvo 16 od 25 celjskih krajevnih skupnosti opozorilo, naj krajani pridelke raje zažgejo kot uživajo; uživanje naj bi po njihovem pomenilo samomor na obroke.

Zdravstveni in nekateri drugi delavci zdaj pravijo, da je bil preplah, ki ga je s takim sporoči-

lom povzročilo društvo, neupravičen. Društvu predvsem očitajo, da podatkov ni pravilno razlagalo, zato so dali popačeno sliko. Pravijo namreč, da ugotovljen koncentracije strupenih snovi v analiziranih živilih niso take, da bi vodile do takojšnje zastrupitve, temveč bi do posledic za zdravje prišlo šele po več desetletjih — seveda, če bi uživali izključno hrano, v kateri je koncentracija strupenih snovi višja od dovoljene. Treba je torej upoštevati vso zaužito hrano. Zaradi tega naj bi v Celju tudi naredili pregled prehrabnih navad občanov, nato pa analizirali koncentracije strupenih snovi. S tem bi bila slika o morebitni ogroženosti popolnejša. Že zdaj pa vendarle tudi zdravstveni delavci odsvetujejo uporabo drobovine, predvsem drobovine divjadi.

Na pogovoru o tej problematiki pa so si bili vsi edini, da je celjsko okolje še močno onesnaženo — in to dejansko vpliva na zdravje ljudi. Že zdaj si močno prizadevajo, da bi onesnaženost zmanjšali, pri tem pa bodo morali narediti še več. Predvsem je treba odločneje stopiti dalje od analiz in pregledov vzorcev k resničnemu odpravljanju vzrokov onesnaženja.

(frk)

Tekmovanje za Žunkovičev memorial

110 let GD Šoštanj

Če smo v preteklih letih skrbno spremljali delovanje gasilskih društev na področju občine Velenje, smo prav lahko zasledili izjemno vneto delo tudi v vrstah šoštanjskih gasilcev. Letošnje leto so svoje delo naravnali še posebej pozorno na sožitje s krajinami v krajevni skupnosti, taktično operativno sposobnost ter izobraževanje svojih članov pa so zagotavljali z nestrannim delom in sodelovanjem v tej pomembni družbeno-samozaščitni sferi. Precej dodatnih nalog in skrbi pa jim je naložil praznik, počastitev 110. letnice delovanja društva.

Na svečanem občnem zboru spomladi letos so sklenili, da bodo svoj jubilej proslavili v soboto, 19. in v nedeljo, 20. avgusta. Ob tem bodo izvedli tudi tekmovanje za Žunkovičev memorial, to je po vsej Sloveniji poznano tradicionalno tekmovanje s starimi motornimi brizgalnicami — »veterankami«.

Program praznovanja se bo pričel v soboto, 19. 8. ob 16.00 uri z veliko gasilsko taktično vajo združenih gasilskih enot občine Velenje na trgu Svobode. Zvečer ob 20. uri bo v Domu kulture svečana akademija s sprejemom gostov. Pozno zvečer, ob 21.30 uri se bo pričelo kresovanje z ognjemtom na Goricah, hkrati pa bo potekal v gasilskem domu v Šoštanju družabni večer.

Budnica Delavske godbe na pihala »Zarja« iz Šoštanja bo domačine zdravila v nedeljo, že ob sedmi uri, ob deseti uri pa se bo pričelo tekmovanje s starimi gasilskimi »brizgalnicami«. Popoldne bo velika gasilska parada ob 14.30 minut, nato pa bo proslava ob 110. letnici GD Šoštanj-mesto. Slavnostni govornik na proslavi bo predsednik predsedstva Gasilske zveze Slovenije, prof. dr. Branko Božič. Imenitno bo in kot se spodobi, bo v Šoštanju to nedeljsko popoldne še velika vrtna veselica. Pravi praznik za mesto Šoštanj in občino Velenje.

Jože Miklavc

Ko želimo prestrašiti direktorja, ga pokličemo na srečanje s stvarnostjo. Prekinitev dela je tišina, ki se sliši.

Dušan Starčević

Savinjsko-šaleška naveza

Smo že res v rezervi?

Potem ko so se pred časom nekateri bali za Gorenje, ko je naša vlada napovedala intervencijski uvoz bele tehnike in televizorjev, s čimer naj bi prisilila domače proizvajalce, da bi ponižno znižali cene, so se zdaj na podoben način lotili kmetijev. Vlada je pobrskala po svojih rezervah in dala na tržišče na tone moka, sladkorja, na litre olja. S tem naj ne bi le prizadela proizvajalce, ampak tudi razveselila potrošnike. Vsi ti izdelki naj bi bili namreč za kar polovico cenejši.

Ampak vsaka palica ima dva konca: na enega se lahko opiraš, z drugim jih lahko dobiš po glavi. In res poročajo iz nekaterih krajev, da so se ljudje domala stegli za tak državni dar. Seveda pa so si lahko tak nakup privoščili tisti, ki so imeli dovolj denarja. Kajti, kadar država kaj vzame, pošteno vzame; in kadar kaj da, pošteno da. Pa so tako dali vse te izdelke v velikih embalažah — v takih, da si navaden človek nakupa (pa čeprav za pol cenejšega) ni mogel privoščiti.

Edina dobra stran tega je, da se bo ta intervencijski poseg, ki je sicer namenjen proti kmetijstvu, vendarle delno v kmetijstvo tudi vračal. Marsikje so si sladkor na veliko kupili čebelarji, pa vinogradniki. Ta intervencija pa je bila tudi vladin prispevek k razvoju gostinstva in turizma: doobroba so se namreč oskrbeli slaščičarji, bifejarji, gostilničarji in drugi.

O vsem tem smo dobili poročila — mnogo manj pa je poročil o tem, na kak način so te interven-

cijske rezerve pomagale Cloveku, ki še tako in tako težko veže konec z začetkom in začetek s koncem. Taki so namreč tako slabotni, da ne morejo domov nositi težkih vreč moka, sladkorja, ali zaboje olja. Telesno so že preslabotni, finačno seveda še bolj.

Ob vsem tem nam ostaja le ena tolažba; morda pa je ta intervencija z rezervami naš ponoven korak v komunizem. Zdjaj so namreč te stvari dali po polovični ceni, znano pa je, da naj bi bilo v komunizmu vse zastoj. Torej bi to lahko le bil pomemben korak približevanja.

Upam le, da tudi tedaj ne bo treba tako stati v vrstah in se pretepati za tisto, kar (še) bo!

(frk)

V ponedeljek pričeli prodajo iz blagovnih rezerv

»Bom pazila, pojdi še po deset!«

Že prejšnji teden so tudi v velenjskih trgovinskih delovnih organizacijah pričeli s prodajo blagovnih rezerv, predvsem sladkorja, ki so ga podobno kot drugod ponujali v petdeset kilogramskih vrečah. Ponekod so se potrudili in ga vsaj nekaj tudi prepakirali v manjše pet kilogramske zavitke, drugje pa so ga prodajali tako kot je prišlo. Ampak, brez bojazni, tudi tako so ga dobro prodajali. Nekateri pravijo, da so ga pokupili tisti, ki jim niti ni bil namenjen.

Darja Medved, načelnica občinskega inšpektorata nam je povedala, da so že 2. avgusta prejeli telesi Komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve iz Ljubljane, da je treba takoj prenehati s prodajo tega blaga. »Do tega ukrepa je prišlo predvsem zaradi pritožb potrošnikov, ki se z načinom prodaje blaga iz blagovnih rezerv niso strinjali. O tem smo takoj obvestili vse trgovine, ki so morale s prodajo prenehati,« je povedala Darja Medved.

V ponedeljek, ko so s prodajo iz blagovnih rezerv, predvsem sladkorja, spet pričeli, so morali sladkor prepakirati v manjše količine. Novost te prodaje pa je tudi v tem, da so količine, ki jih

lahko kupi en potrošnik omejene — tako lahko posameznik nabavi le 10 kilogramov sladkorja, 3 litre olja, ki pa ga v ponedeljek še niso pričeli prodajati in 25 kilogramov moka, ko bo ta prišla. S tem pa se žal niso mogli izogniti temu, da nekateri priložnosti, ki se ponuja, sploh ob istočasni informaciji, da se bo že kmalu podražilo olje, ne bi hodili iz ene trgovine v drugo in si kljub ukrepom naredili zaloge, v stilu: »Daj na klop, bom pazila, ti pa pojdi še po deset v Namo...«

Inšpektorji so sicer od ponedeljka naprej na terenu, kjer bdi-jo nad tem, da ne bi pri prodaji prihajalo do spekulacij, rezervacij blaga. Seveda pa so rezervaci-

Ekrem Nuhanović: »Kupili bomo tudi olje in moko«

je izvzete za tiste potrošnike, ki so prejemniki denarnih pomoči. »Blagovne rezerve so namenjene predvsem socialno šibkim družinam, zato smo na Eri od Centra za socialno delo dobili seznane upravičencev do socialne pomoči in tem bomo tudi zagotovili, da jih bo blago počakalo,« nam je pove-

Tatjana Sumah: »Po sladkor sem prišla za staro mamo«

dala Majda Dušek, vodja sektorja Živil v Eri.

Sicer pa so količine, ki so jih prejeli trgovinske delovne organizacije iz blagovnih rezerv omejene, tako je recimo Era dobila za prodajo 47 ton sladkorja, ki ga je prodajala v štirinajstih po-

slovnih enotah, olja pa bodo dobili kot so povedali 4700 litrov. O količini moka še ob obisku niso imeli podatka.

Kot je rečeno so v ponedeljek pričeli povsod s prodajo sladkorja. Ekrema Nuhanoviča smo zmotili, ko je prišel z njim iz Erine Preskrbovalnice. »Ja, precej ceneje je. Naši družini, kjer ga porabimo precej, pa se to kar pozna. Smo štiričlanska družina, dva otroka imamo, živimo pa z eno plačo. Za 10 kilogramov sladkorja, ki ga sedaj nesem domov, sem plačal 115 tisoč dinarjev. Bojim pa se, da do blaga iz teh rezerv spet ne bodo prišli tisti, ki so jim namenjene. Seveda bomo kupili tudi olje in moko.«

Pred veleblagovnico Nama smo srečali Tatjano Sumah, ki je

čakala staro mamo za katero je tudi kupila sladkor. »Ker imamo doma še staro zalogo olja in moka ne bomo kupovali,« je povedala.

Sicer pa so v ponedeljek dopoldne, dovolj je bil samo malo natančnejši sprehod od ene do druge trgovine, nekateri, v samo desetih minutah, odnašali iz trgovin polna naročja sladkorja. Drugi oziroma druge, pa so si ga nalagale na klopi, ena ga je »strazila«, druge pa so tekale iz trgovine v trgovino. Nič nimamo proti, če bi bili to ljudje z nizkimi prejemki. Ti naj si zalogo kar naredijo. Toda bojimo se, da ti za velike zaloge nimajo denarja. Spet bodo prišli na svoj račun tisti, ki imajo denarnice polne tako kot shrambe.

(mkp, mč)

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstidnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih. Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 5500 dinarjev. Mesečna naročnina 21.000 dinarjev, trimesečna naročnina za individualne naročnike 60.000 dinarjev, trimesečna naročnina za tujino 102.000 dinarjev.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer, tozdar Mariborski tisk Maribor.

Naročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Igre za otroke na Kardeljevem trgu

V drugi polovici avgusta bo pripravilo Društvo prijateljev mladine krajevske skupnosti Edvarda Kardelja številne aktivnosti, s katerimi skušajo popestriti prosti čas otrok.

Od 14. do 31. avgusta od 10. do 13. ure bodo vsak delovni dan organizirali za otroke starejše od enajstih let igre in pohode. Zbirali se bodo ob 10. uri v igralnici na Kardeljevem trgu 5, veseli pa bodo, če se jim bodo pridružili še otroci iz drugih krajevnih skupnosti.

Mozirske planine »Alpinetum« slovenskih vrtnarjev

V planinskem in skalnatem svetu v bližini Mozirske koče želijo slovenski vrtnarji urediti botanični vrt alpskega cvetja in rastlinja, ki bi zagotovo enkratno dopolnil park slovenskih vrtnarjev, se pravi Savinjski gaj v Mozirju. Ime naj bi mu bilo »Alpinetum«, pogoj za njegovo uredi-

tev pa je, da bi v njem rasle izključno rastline, ki so tu doma, se pravi avtohtone.

Domače rastlinske vrste so vsekakor v nevarnosti zaradi najrazličnejših posegov v naravo. Sem sodijo gradnje smučišč in njihovo urejanje, v veliki meri pa tudi gnojenje planinskih pašnikov z umetnimi gnojili, ki katastrofalno zmanjšuje število avtohtonih rastlinskih vrst. Dovolj je podatka, da se je število rastlinskih vrst na enem kvadratnem metru planinskega pašnika po dolgotrajnem gnojenju z umetnimi gnojili zmanjšalo od 130 na borih 12—15 vrst.

j.p.

Kolektivni dopust v Gorenju Ob vzdrževalnih delih tudi zaključek naložb

V delovnih organizacijah Gorenja se že vrsto let odločajo za kolektivni dopust, in sicer v drugi polovici julija in v prvi polovici avgusta, torej v času, ko je običajno v proizvodnih dvoranah tudi najbolj vroče. Med kolektivnim dopustom opravljajo potrebna večja redna vzdrževalna dela, da bi tako zagotovili nemoten potek proizvodnje do konca leta. Lani in letos pa med kolektivnim dopustom zaključujejo v posameznih tovarnah tudi večja naložbena dela, ki bi sicer povzročala večje zastoje, če bi jih opravljali med redno proizvodnjo. Znano pa je, da sicer poteka v Gorenjevih tovarnah posodabljanje tehnologij in proizvodov ob redni proizvodnji.

Na letošnjem kolektivnem dopustu, ki traja od 24. julija do 12. avgusta, so delavci Gorenja Gospodinski aparati, Gorenja Notranja oprema (z izjemo zaposlenih v tovarni keramičnih ploščic, kjer obratujejo naprave zaradi narave proizvodnje skozi vse leto), Gorenja Elektronika Široka potrošnja in Gorenja EKO v Titovem Velenju ter Gorenja Mali gospodinski aparati v Nazarjah.

V največji delovni roganizaciji poslovnega sistema Gorenje, v Gorenju Gospodinski aparati, nadaljujejo s posodabljanjem tehnologij, da bi zagotovili višjo kakovost izdelkov in uvajanje novih proizvodov, posebej se takšnih, ki jih terjajo najzahtevnejši tuji trgi. Tako pospešeno uvajajo novo, najsodobnejšo opremo, visokoproduktivno in ekološko čisto, ki omogoča kakovostno in energetsko varčno proizvodnjo. Najobsežnejša dela potekajo v tozdu Stedilniki, kjer končujejo s projektom »Linija direktnega emajliranja«. Med kolektivnim dopustom so nameščali še zadnjo novo opremo za namos emajla, v postopek nanašanja barvnega emajla pa bodo vključili dva robota (delavci, ki bodo upravljali z njima, so že bili ina potrebnem usposabljanju na tujem). Po kolektivnem dopustu bodo v tozdu Stedilniki najprej uvedli elektrostatični način namosa emajla, ki mu bo proti

koncu tega leta sledil še elektroforetski način namosa emajla. To je, o čemer smo že pisali v Našem času, novost tudi v svetu, ki so jo dozdaj vpeljali le v tovarni Miele. Po kolektivnem dopustu pa bodo novo, hitrozagonsko peč, ki zagotavlja visoko kakovost žganja in ki porabi, v primerjavi s prejšnjo, za polovico manj goriva, priklučili na plinovod.

Tudi v drugih tozdh Gorenja Gospodinski aparati opravljajo večja naložbena in vzdrževalna dela. V tozdu Pralno pomivalna tehnika, na primer, nameščajo novo, najsodobnejšo linijo za pakiranje pralnih strojev s toplotno skrepljivo folijo. Takšno linijo so lani uredili v tozdu Zamrzovalna in hladilna tehnika. V obratu Zamrzovalne omare tozda Zamrzovalna in hladilna tehnika sanirajo lakirnico, v obratu Hladilniki pa preurejajo fosfatnico.

Zapisati velja, da opravljajo redna vzdrževalna dela v tozdh Gorenja Gospodinski aparati delavci tozda Vzdrževanje. Njim v pomoč so tudi zaposleni iz nekaterih drugih delovnih organizacij (Vegrad, Veko, Tekol, Zarja itd). Delavci tozda Vzdrževanje pa sodelujejo skupaj z monterji tovarnih in inozemstva, dobaviteljev opreme, tudi pri nameščanju le-te.

V Gorenju Notranja oprema v tozdu Pohištva prav tako opravljajo nekatera redna vzdrževalna dela, najzahtevnejši pa bo pregled strojne linije.

Med kolektivnim dopustom bodo v Gorenju Elektronika Široka potrošnja opravili še zadnja potrebna dela, da bi lahko septembra začeli s postopnim povečevanjem proizvodnje barvnih televizijskih sprejemnikov od zdajšnjih 400 na predvidenih 600. Tako nadaljujejo z opremljanjem delovnih mest z novimi delovnimi pripravami, veliko pa si obetajo tudi od novih strojev za avtomatsko vstavljanje elementov, ki naj bi zagotovili še večjo kakovost izdelkov. Opravili bodo tudi nekaj sprememb v tehnološkem postopku, posebej z namenom, da skrajšajo transportne poti. Po kolektivnem dopustu pa bodo v Gorenju Elektronika Široka potrošnja, kot načrtujejo, začeli tudi s proizvodnjo nove šasije, to je nosilnega ogrodja elektronskih naprav, ki so jo poimenovali G 2.

V Gorenju EKO so med kolektivnim dopustom opravili redna vzdrževalna dela na posameznih strojih in napravah ter zamenjali dotrajane dele; podrobneje so pregledali stiskalnice, avtomate in montažni trak za proizvodnjo mehanskih komponent.

Tudi v Gorenju Mali gospodinski aparati v Nazarjah med kolektivnim dopustom ne mirujejo. Da bi pravočasno izpolnili naročila, posebej za prodajo na tuje, med kolektivnim dopustom dela 35 delavcev. Pregledali pa so tudi vse naprave in stroje ter opravili potrebna vzdrževalna dela. Sicer pa v tej Gorenjevi tovarni v Nazarjah tudi med kolektivnim dopustom nadaljujejo z nekaterimi večjimi naložbenimi deli v okviru 2. in 3. faze širjenja in posodabljanja proizvodnje malih gospodinskih aparatov. Z zgraditvijo prizidka k tovarni so ustvarili pogoje, da tudi z namestitvijo dodatne, nove, opreme tehnološko zaokrožijo posamezne tehnologije in proizvodnje (montaža, nova linija za proizvodnjo elektromotorjev, predelava plastike, pločevine in jekla) ustvarijo potrebne pogoje za povečanje proizvodnje malih gospodinskih aparatov in za osvajanje proizvodnje novih. Sicer so prestavili tudi oddelek stiskalnic, nove prostore pa je dobilo še vzdrževanje itd. (vš)

Razpad mestotvorne arhitekture v dolini (10) Šoštanj (nastanek in razvoj)

Razvoj novega Velenja, ki ga lahko strnemo v štiri desetletja, je prv gotovo posebnost v našem prostoru. Šoštanj kot trg in nato mesto, pa je nastajal skozi več stoletij (podobno kot staro Velenje).

Prostor med meandrom (zavojem) reke Pake in pobočjem lokoviških hribov, kjer je kot stražar »bdel« PUSTI GRAD, je nudil dovolj varnosti za prve prebivalce srednjeveškega Šoštanja. Prvotna skupina hiš je potekala vzporedno s Pako, današnji trg Bratov Mravljakov, pa je nastal na dvorišču nekdanjega grajskega kompleksa, zgrajenega v 15. stoletju in uničenega v požaru leta 1734.

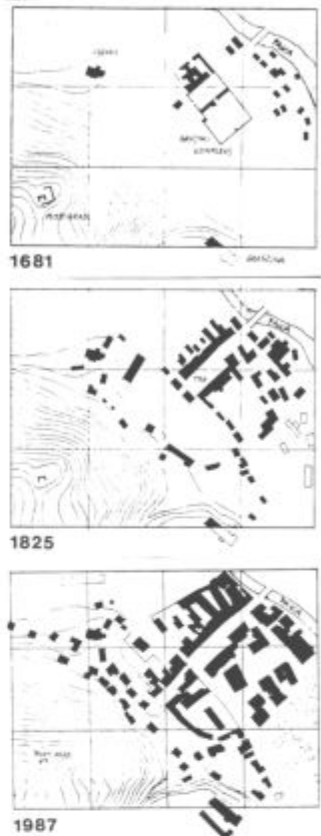
Graščaki so se preselili v današnjo GRAŠČINO, na pogorišču pa so zgradili nov trg, ki ima smer Pusti grad - Paka.

Gradnja trga sovpade z razvojem usnjske industrije (Vošnjak), ki bistveno vpliva na posamezne arhitekture v trgu. Blagostanje meščanov, ki jim je industrija ponujala možnosti za zaslužek, se odraža na bogatem oblikovanju posameznih stavb. V začetku zadnjega stoletja se naselje razširi tudi na

desno stran reke Pake in postane mesto (1911), ki pa se ni nikoli do konca razvilo. Razvoj je, kot je znano, prekinilo izkopavanje premoga.

Iz razvoja Šoštanja lahko razberemo, kako je zasnova naselja spretno izkoristila naravne danosti prostora in vsekoli spoštovala tri najstarejše objekte in hkrati glavne dominante: PUSTI GRAD, CERKEV SV. MOHORJA in FORTUNATA ter GRAŠČINO. Te tri dominante v kombinaciji z glavnim trgom, ki se jim podredi (smer proti P. gradu), pa predstavljajo tisto sliko o Šoštanju, po kateri Šoštanj prepoznamo, kar predstavlja njegovo IDENTITETO.

Vsaka nova hiša (arhitektura) se mora vgraditi v to simbolno okolje dominant, iz katerih je zgrajen Šoštanj, če noče prekiniti skoraj osemstoletne KONTINUITETE v razvoju in oblikovanju naselja. Princip, da zasnova mesta izhaja iz naravnih danosti prostora in hierarhično dominant in vedut, velja prav tako za Moderno zasnovo Velenja, vendar se Šoštanj

in Velenje razlikujeta po svoji (obliki) IDENTITETI.

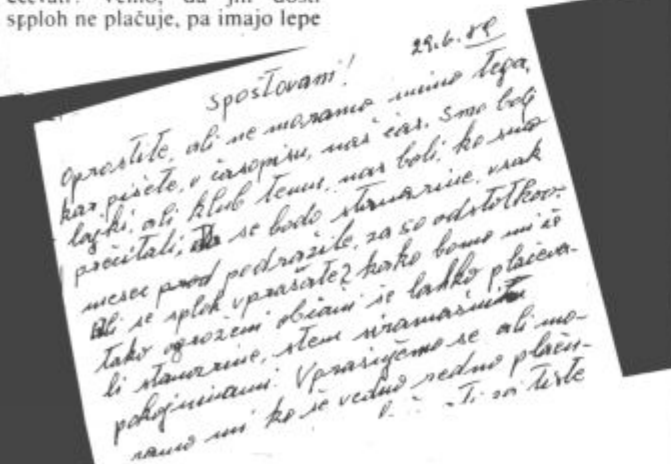
EDI VUČINA
NANDE KORPNIK

P. S. V prejšnji številki je drobna napaka preoblikovala pomen enega od stavkov. Zapisano je bilo: Kot amfiteater Rimljanom, tako je Titov trg omogočal kolektivno zasnovo, samopotrjevanje v novo nastalem družbenem redu. Namesto besede zasnovo bi morala biti beseda zanosno.

Obresti spodbujajo redno plačevanje stanarin

»Oprostite, toda ne moremo mimo tega kar pišete v časopisu Naš čas — boli nas, kar smo prebrali — da se bodo stanarini vsak mesec podražile za 50 odstotkov. Ali se sploh vprašate, kako bomo mi, že tako ogroženi občani se lahko plačevali stanarine s temi siromašnimi pokojninami? Sprašujemo se, ali moramo mi, ki še vedno redno plačujemo stanarine, plačevati tudi za tiste nesramne občane, ki jih sploh nočejo plačevati? Vemo, da jih dosti sploh ne plačuje, pa imajo lepe

čeli dosledno zaračunavati zamudne obresti neplačnikom in zamudnikom je povzročilo, da neplačane stanarine niso več tak problem, kot so bile včasih. Poleg tega pa vsem neplačnikom pošiljajo tudi opomine. Tako je bilo v obdobju maj, junij skupno neplačanih stanarin sicer za 442 milijonov dinarjev, kar procentualno pomeni 3,5 odstotke tistih, ki so dolžni plačevati stanarino. Vendar še niso tako daleč časi, ko je bilo neplačnikov tudi 10 odstotkov. Še naprej pa bodo zaračunava-

plplače in tudi bolj udobna stanovanja. Poleg tega pa še Stanovanjska skupnost pravi, da nimajo denarja? Približno takšno je bilo pisnmo, ki smo ga prejeli v uredništvu Našega časa, podpisano sicer s »Šoštanjčan«, vendar dvdomimo, da jih je bilo pri pisanju več. Šoštanjčan ali Šoštanjčanka, ki ga je napisala, bi sese lahko vsaj podpisala, ker aranonimnih pisem ne objavljamo. Tudi tega nismo v celoti, slišajmo pa nam je za iztočnico, da da smo poklicali Samoupravno stanovaljsko skupnost in ugotovili, koliko je neplačanih stanarin in koliko najemnikov družbenih stanovanj prejema su subvencijo, eno od oblik socialne pomoči. Dejstvo, da so na Samoupravni vni stanovanjski skupnosti pri-

li obresti, ki veste, da niso nizke. Za uporabnike družbenih stanovanj, ki ne morejo plačevati stanarine je uvedena ena od oblik socialnovarstvenih pomoči, ki se ji reče subvencija oziroma delna nadomestitev. Če uporabnik družbenega stanovanja izpolnjuje kriterije, potem lahko postane upravičenec do te pomoči in plačuje njemu še znosno stanarino. O kriterijih in načinu uveljavljanja subvencije pa smo obširno pisali pred približno dvema mesecema tudi v Našem času. 3. avgusta, to je zadnji podatek, s katerim so nam na Samoupravni stanovanjski skupnosti postregli, so za subvencijo 515 upravičencem v občini Velenje namenili okoli 154 milijonov dinarjev. (mkp)

Higiena, tehnika, zaščita Rudnika lignita Velenje

Ni nesreča, če si invalid, nesreča je, če si odveč

Letos bodo v obratu za proizvodnjo osebnih zaščitnih sredstev izdelali: 5000 rudarskih čevljev, 1500 rudarskih golenic, zašili 20.000 rokavic, 3000 delovnih hlač, 1800 delovnih bluz, 1600 srajc, 1000 pasov za jamske svetilke... To so samo nekatere številke, ki so že dovolj zgovorne. Poleg tega pa zaposleni v tem obratu izdelujejo in šivajo še vrsto drugih zaščitnih sredstev, recimo torbe za orodje, pasove za zaščito ledvic, specialne rokavice, tudi gozdarske čevlje, izdelujejo in polagajo talne obloge, popravljajo sedeže, baldahine, izdelujejo cerade, vreče, povoje in tako naprej.

Samo v šestih mesecih letos so v obratu pralnic, ki sodi v temeljno organizacijo Higiena, tehnika zaščita oprali blizu 195 tisoč kilogramov perila, približno enkrat toliko ga bodo še do konca leta.

Poskrbeti za invalide tako, da bodo zadovoljni na delovnem mestu, in da bodo zaslužili dovolj za normalno preživetje, je bilo vodilo, ki je kolektiv Rudnika lignita Velenje privedel do zamisli o ustanovitvi posebne, invalidske delavnice. Temeljna organizacija HZT je to, Higiena, tehnika, zaščita, v kateri je danes zaposlenih 135 de-

lavcev. Ob njih pa še 55 tistih, ki v času medicinske rehabilitacije opravljajo druga, lažja dela. Gre za delavce, ki so v postopku za uvrstitev med invalide II. ali III. kategorije. Precej se jih po uspešni rehabilitaciji vrne na svoja prejšnja delovna mesta. Temeljna organizacija je razdeljena na štiri delovne enote — garderobe in kopal-

nice na lokaciji Prelog, Škal in Pesja, obrat za proizvodnjo osebnih zaščitnih sredstev (nasproti bivšega EFE-ja), pralnica na lokaciji Prelog in Škal, četrta delovna enota pa skrbi za upravljanje in vzdrževanje toplovodnega sistema za potrebe rudnika na površini in za vzdrževanje nekaterih strojev. Zaposleni v tej temeljni organizaciji, so od prvega do zadnjega produktivno zaposleni in imajo kaj delati.

»Glavni poudarek je na zaposlovanju in usposabljanju invalidnih oseb, večinoma delavcev Rudnika lignita. Približno 60 odstotkov med njimi je invalidov III. kategorije, nekaj tudi druge. Naši razvojni načrti so usmerjeni v zagotovitev in odpiranje še novih delovnih mest primernih za invalide. Zavedamo se, da je trajna rešitev takšno delovno mesto na katerem lahko skladno s preostalimi de-

lovnimi zmognostmi invalid dela, predvsem pa si zasluži za normalno življenje.« pravi Franc Druks, vodja te temeljne organizacije.

S tem je načel njihove načrte. V tem trenutku namreč že sklenjujejo izdelavo investicijskega programa, po katerem naj bi do leta 1995 zagotovili odprtje nadaljnjih 140 do 160 novih delovnih mest za invalide. Ovrednoten investicijski program pomeni danes štiri in pol milijone nemških mark. To pa so velika sredstva, ki jih rudnik sam v tem trenutku ne zmora, zato vzporedno tečejo že tudi aktivnosti za pridobitev kreditov oziroma nepovratnih sredstev. Njihov najpomembnejši partner v teh pogovorih je Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije.

Naložba bo usmerjena predvsem v širitev obrata proizvodnje osebnih zaščitnih sredstev, v katerem je danes zaposlenih 45 delavcev. »Povečali in razširili bi proizvodni program, celotna proizvodnja pa bi temeljila na potrebah tržišča, na tržnem nastopu,« pravi Ivo Murkovič tehnični vodja tega obrata. »Danes je približno osemdeset odstotkov naše proizvodnje namenjenih za potrebe Rudnika lignita Velenje, ostanek pa že plasiramo navzven, zankrat bolj v dolino.«

Razumljivo je, da precej pozornosti namenjajo tudi prekvalifikacijam, preusposabljanju invalidov. Večinoma so prej opravljali drugačna dela in na novih delovnih mestih so potrebna drugačna znanja. Tako so pred kratkim pripravili za zaposlene tečaj usposabljanja. Udeležilo se ga je petnajst delavcev, ki so ta tečaj tudi uspešno opravili in si pridobili ustrezno kvalifikacijo in znanja, ki jih potrebujejo pri sedanjem delu.

Leto dni je od takrat, ko je bil ustanovljen ta tozdi in v tem letu so naredili precej. Se vseeno pa ne toliko, če povzamemo besede vodja temeljne organizacije, da bi bili povsem zadovoljni. Ob letu, bi radi postregli tudi s kakšnimi finančnimi pokazatelji, so rekli. Pozitivnimi seveda. Milena Krstič-Planinc

Franc Druks: »Poudarek je na zaposlovanju in usposabljanju invalidov.«

Ivo Murkovič: »Danes je namenjenih potrebam rudnika približno osemdeset odstotkov proizvodnje.«

Invalida zaposliti tako, da je kljub zmanjšanim delovnim zmognostim produktiven

Pasja kuga

Najbolj so ogroženi mladi psi

Kjer sta volja in vztrajnost, so tudi rezultati

S pasjo kugo je letos ogrožena vsa populacija psov v Sloveniji. Pred tremi tedni so se prvi primeri pojavili tudi na našem področju. Na veterinarski postaji v Šoštanj, kjer so te prve primere zabeležili ugotovljajo, da bo verjetno zajela 60 odstotkov psov. Bolezen se pojavlja sporadično — pojavljajo se posamezni primeri bolezni, v večjih epizotijah pa se pojavlja ciklično na štiri do pet let in takrat pride do večjega števila obolelosti.

Pasja kuga sodi med najbolj razširjene in nalezljive kužne bolezni psov. Z njo se lahko okužijo tudi nekatere vrste iz družine kanidov, kot so lisice in nekateri krznaši, recimo kune in podlisice, ki jih gojimo v posebne namene.

Povzročitelj pasje kuge je virus, pojavi se predvsem pri mladih pseih, največkrat v starosti od štirih do šestih mesecev. V tej starosti zbolijo približno 78 odstotkov živali, nato odstotek obolelih naglo pada in v starosti nad šest let zajame le 3 do 4 odstotke.

Kakšni so znaki bolezni? »Pri psu se spremeni splošno stanje, pojavi se neješčnost, pes je manj

Milan Matko, dipl. veterinar: »Najhujša oblika pasje kuge je živčna.«

živahen, če mu lastnik izmeri temperaturo je ta zvišana, tudi do 40, 41 stopinj Celzije. Več oblik pasje kuge poznamo. Pri kataralni obliki se pojavijo spremembe na sluznicah, pri črevesni obliki se pojavi bruhanje, pri pulmonalni (pljučni) obliki pride do težjega diha-

nja, kašljanja. Nekoliko lažja oblika pasje kuge je kožna oblika, pri kateri se pojavijo spremembe na koži, predvsem na manj odlašanih mestih, na notranji strani stegen in po trebuhu. Najhujša oblika pasje kuge pa je živčna. Lahko poteka več tednov, tudi mesecev in običajno ji zelo težko zdravimo, ker se virus širi tudi po živčnih poteh in jih tako poškoduje, da pride do parez in paraliz pri živali. Žival ne more hoditi, lahko ima živčne motnje oziroma mišične konvulzije in v teh težjih primerih se navadno odločimo tudi za eutanazije, ki rešijo živali težav,« nam je razložil Milan Matko diplomiran veterinar.

Če žival pravočasno pripelje na veterinarsko postajo je zdravljenje pasje kuge uspešno. Bolezen pa se da preprečiti s cepljenjem. Pes naj bi bil cepljen prvič že pri šestem ali sedmem tednu starosti, ponoviti ga je potrebno med 12, in 16. tednom in spet ob letu starosti, ter potem ponavljati vsako leto. Ker pasja kuga za ljudi ni nevarna, to cepljenje ni obvezno.

Bolezen je nalezljiva, prenašalci so obolele živali in tiste, ki

so bolezen že prebolele, vendar še izločajo virus. Ta virus se izloča z iztrebki, izcedkom iz oči, sluznic. Lahko pa ga prenašajo tudi ljudje s predmeti, z obutvijo, obleko.

(mkp, mč)

»Pasja kuga,« je bila diagnoza tudi za tega psa.

V današnjih dokaj težkih gospodarskih časih, ko zmanjkuje denarja na vseh koncih in krajih, ko dostikrat ni sredstev niti za najnujnejše, se se človeku zdi že kar čudno, če sliši, da so na primer v tem ali onem kraju storili kaj za svoj boljši jutri. Vse bolj se uveljavlja prepričanje, da bolje gospodarijo tam, kjer nima svojih prstov zraven družba, oziroma njihovi vsemogočni politiki in birokrati. Zanjih nekaj let so opravičile svoj obstoj krajevne skupnosti, ki so v mnogih primerih z dokaj skromnimi sredstvi in s pametnim gospodarjenjem ustvarile mnogo več, kot bi bilo to mogoče pričakovati pred desetimi ali več leti. V večini primerov se za temi rezultati skriva peščica ljudi, »ki vlečejo voz naprej«. To so ljudje, ki so pripravljani, za razvoj in napredek svojega kraja, žrtvovati veliko svojega časa in dostikrat tudi materialna sredstva.

KS Šentilj je ena tistih, kjer so lahko zadovoljni, da kljub vsem težavam, ki nas pestijo dokaj dobro gospodarijo. Da bi kaj več izvedeli o delu in razvoju tega kraja smo za pogovor zaprosili Ivana Pustineka, ki ima nedvomno veliko zaslug pri razvoju in napredku te KS, katere predsednik je že drugo mandatno obdobje. Bil je takoj pripravljen, da nam postrže s kopico podatkov.

Nekako takole je pričel svoje razmišljanje o razvoju in delu KS Šentilj: »Po izgradnji nove podružnične šole pred dvajsetimi leti je bil za naš kraj prvi večji napredek izgradnja telefona, ki je povezal to dolino s svetom. Nadaljnja velika pridobitev je bila obnova in razširitev doma kranjčanov in ureditev trgovine brez katere smo bili lep čas. To so storili kranjčani pod vodstvom tedanjega zelo prizadevnega predsednika KS Mirka Vranjeka. Upam si trditi, da tudi nas ni čakalo lahko delo. Zastavili smo si namreč nalogo, da v Šentilju napejemo vodovod in to v vsak zaselek. Potrebno je bilo precej iznajdljivosti in udarniškega dela, da smo lahko naš plan do jeseni 1988 uresničili. Osebnost menim, da je vodovod naša največja pridobitev. Že isto leto smo pričeli z izgradnjo ravno tako prepotrebne mrliške vežice in z ureditvijo igrišča, katerega nameravamo delno asfaltirati. Tudi tukaj ni potekalo vse brez težav. Toda, če je človek vztrajen se da marsikaj narediti. Tudi na ceste nismo pozabili. Na novo smo uredili in posuli okrog 6 km cest. Za vse ostale koristnike pa priskrbeli zadostne količine tega materiala.«

Ker je izgradnja mrliške vežice v zaključni fazi, nekaj podobne-

ga je tudi z igriščem, nas je zanimalo, kakšni so njihovi nadaljnji načrti oziroma želje. Ivo Pustinek je povedal, da postaja zelo pereč problem telefonija. Čeprav so priprave za nove priključke že v teku, bo vse steklo hitreje, ko bo pričela obratovati nova centrala v Velenju.

Povedal je še, da se 1. 1990 izteče sedanji samoprispevek. V kolikor bodo izglasovali novega bodo ta sredstva namenili izključno za posodobitev in razširitev cestnega omrežja v KS. Na vprašanje kako jim uspeva, da lahko v teh časih toliko ustvarjajo je odgovoril: »Okrog sebe imam dobre sodelavce, pri večini kranjčanov pa veliko razumevanje in podporo. Obnašamo se kar se da varčno. Vedno poizkušamo poiskati najboljšo rešitev. Poglejte na primer: za mrliško vežico je del sredstev prispevala komunalna skupnost, ostalo so prispevali kranjčani sami v obliki denarja, lesa in z veliko udarniški urami.

Pesek oziroma gramoz za ceste je prispevala KS, vse ostale stroške, kot so prevoz, strojne ure so pokrili kranjčani. Letos smo tudi obnovili zvonik naše sedemdeset let stare farne cerkve, ki se ponaša z lepimi freskami. Tudi te stroške, ki niso bili ravno majhni so poravnali kranjčani oziroma farani.

Dokler bo pri naših ljudeh zavest in volja na tej stopnji bodo tudi rezultati vidni,« je dejal na koncu pogovora Ivo Pustinek.

Da je vse to res se lahko prepriča vsakdo, ki bo obiskal to vas oziroma KS, ki leži sredi prelepe doline med Kozljem in Sevnikom.

M. Hrusti

Otroci pa rasejo mimo nas

Otroški živ-zav je v teh počitniških dneh na betonških ploščah naše krajevne skupnosti kar precej manjši in tišji od običajnega. Otroci — najmlajši stanovalci naše KS, so na zasluženih počitnicah širom Jugoslavije pri dedkih in babicah, ali s starši na dopustu. In prav je tako, še posebno prav zaradi dejstva, da se narodne in sorodstvene vezi utrjujejo. Večina prebivalcev mlade krajevne skupnosti izvira iz kmečkih predelov Jugoslavije, zato smo prepričani, da naši mladi preživljajo lepe počitnice v naravi, med sorodniki in prijatelji.

Običajno pa se živ-zav počevče proti koncu avgusta, ko postaja otrokom že kar dolgočasno brez rednega dela in prijateljev, ki so si jih pridobili v šoli, tistim pa, ki so ostali doma postajajo dnevi, z igro na stopniščih, pred bloki ali na redkih travnatih površinah, že kar odveč. Le zakaj se ne poslužujejo v večji meri otroških igrišč? Je tudi tam dolgočasno? Seveda je, če ni prijateljev! In igralnice v naših stanovanjskih blokih so tudi večinoma prazne!

DPM nikakor ne uspe pridobiti staršev za delo in igro z otroki v igralnicah, ali za krajše

pohode v bližnjo okolico — na igrišče, na trim stezo, v park ob stadionu in drugam. Ni čisto res, da v Titovem Velenju ni mogoče najti prostora za igre otrok, kakor običajno prevlada mnenje razpravljalcev na raznih sestankih, le poiskati jih je treba in predvsem z otroki je treba biti in po potrebi organizirati igre. Sicer pa, otroci si igre znajo sami organizirati, kakor hitro se jih zbere večja skupina. Budnost nad njimi pa je vedno potrebna.

DPM organizira v ta namen v stanovanjskih blokih Pionirske aktivne, oz. AKTIVE MLADIH, katere pa naj bi vodili starejši mladinci ali starši. Vendar za vodenje aktivov DPM nikakor ne more pridobiti dovolj aktivi-

stov — mentorjev. Redki so in njim gre pohvala, ki najdejo čas za to. V tej dirki za preživetje (ali za boljši standard), več ne najdemo dovolj časa za svojega otroka, ali pa ga morda ne znamo najti, oz. ne znamo organizirati svojega dela tako, da bi bili čim več z otroki. Naj mi oprostijo tisti, ki jih je prav prijetno srečati na sprehodu s svojimi otroki, ali se celo igrajo z njimi. Njim vsa čast! Ostali pa delajo pri naši vzgoji nepopravljivo škodo, ki je nikoli več ne bo mogoče popraviti. Čas neusmiljeno beži in osebnost naših otrok se razvija po svoje, mimo nas. Vzdihi — »Le zakaj moj otrok ne uboga, se izgovarja, pretepa in pd!« so potem odveč in nepozni.

A. Šuligoj

Veselo o turizmu

Le kaj se dogaja? Gostinci so se spremenili v frizerje. Strižejo, strižejo...

Delovno mesto ni hotel. V hotelih imajo namreč tudi službo za prebujanje.

Nekateri mislijo, da je svet njihova privatna žičnica. Vedno se vzpenjajo — na tujih plečih.

Če je v hotelih parkiranje vse dražje, naj nas ne skrbi. Živčiranje je še naprej — brezplačno.

V pogovorih o lovskem turizmu je treba upoštevati tudi natakarje. Kakšen pragozd so njihovi — ceniki.

Za uspešnejši turizem moramo obrniti list, da nam ne bi turisti obrnili — hrbta.

Fotelji so kot hoteli. Pogosto pride do dvojne — rezervacije.

Posamezni zaključni računi so kot ladje — restavracije. Dokler se praznijo krožniki, zibanja ladje niti ne opazimo.

Nekatera turistična središča so kot televizija. Razen novih cenikov — same ponovitve.

Slabo se bo pisalo gostom, če se bodo tudi na turističnem trgu pojavili preprodajalci in svež planinski zrak strpali v — tetrapak.

Voda — vir življenja

Vodo pojmuje kot nekaj samoumevnega. Vendar ugotovljamo, da nam je vse bolj primanjkuje. Talne vode, ki so glavni vir pitne vode, so vse bolj onesnažene. Nitrati iz gnojil, škropiva in odpadki, nevarne snovi iz industrijskih obratov ogrožajo pitno vodo, ki je že marsikje neužitna.

Talna voda se zbira tako, da dež in druge padavine, voda iz jezer in rek pronica v globino do prvih nepropustnih plasti. To je največkrat glina. Tu se zbira kot podtalnica v »prvi etaži«. Skozi luknje v glini ali razpoke pronica in del vode še globlje v globine zemeljske plasti, kjer zopet naleti na zapreke in se ustavi. Tako lahko govorimo o podtalnici v več etažah. Da dosežemo to vodo, gradimo plitve ali globoke vodnjake. Podtalnica predstavlja maso vode, ki je odvisna od kakovosti zemlje, površinskih razmer in padavin. Podtalnica se počasi preliha. V slabo propustnih tleh lahko traja eno leto da se podtalnica zniža za en meter. Tako se v globlinah voda nabira več let ali več desetletij. Zato je tem bolj zaskrbljujoče onesnaže-

vanje podtalnice z različnimi strupi.

Pri hitrem pronicanju vode se njeno onesnaženje še hitreje širi, to se dogaja predvsem pri bolj propustnih plasteh. Star pregovor pravi, da se voda očisti, če preteče deset kamnov. To je resnično mehansko čiščenje, kjer zemlja filtrira proničujočo vodo. Medtem ko je v površinski vodo več milijonov raznih klic, v globini kakšnih šestih metrov ni nobena klica ali bakterije več. Takšna podtalnica je najboljše pitna voda, je okusna in mrzla, a je žal ni skoraj nikjer več.

Podtalnice ne najdemo povsod. Zbira se na ugodnih mestih, predvsem ob rekah in rečnih dolinah, kjer jo napajajo rečne vode. Slovenija ima bogate vodne vire, toda porabnikov vode je čedalje več, voda pa je tudi iz leta v leto bolj onesnažena. V naši dolini je Paka v četrtem kakovostnem razredu onesnaženosti, to pomeni, da življenje v njej ni več mogoče. Ta voda napaja talnico v okolici Šmartnega ob Paki. Okolica tega kraja pa črpa svojo pitno vodo iz podtalnice

slabih sto metrov od Pake. Ta voda je obremenjena z vsemi škodljivimi snovmi, ki pritečejo po Paki. Nahaja pa se tudi sredi hmeljišč, ki so vsako leto prepajena s strupi, ki jih uporablja intenzivno kmetovanje. Tak vir pitne vode je popolnoma neustrezen in zelo nevaren prebivalstvu, ki ga uporablja. Uporablja jo tudi podjetje ERA Vino, ki tako posreduje to vodo širšemu prebivalstvu. Voda je sicer klorirana, toda klor ubija samo klice, ne nevtralizira pa drugih strupov, ki so v njej. Pretirano kloriranje pa tudi škodljivo vpliva na ljudi.

Za upadanje zalog talnih voda je veliko krivec. Zazidane površine, asfaltirane ceste, trgi, naselja, tovarniški obrati so zemljo tako zaprli, da voda ne more več pronicati vanjo. Tako ob deževju steeže v kanalizacije, pri tem opere in odnese vso nesnago, od tam pa odteče v reko. Zaradi reguliranih rek voda hitro odteka in tudi tu ne pronica v zemljo. Tudi težki kmetijski stroji stlačijo zemljo, da voda težko pronica v globino.

Najhujši problem današnjega

časa pa je zastrupljanje voda. Na tisoče ton mineralnih olj pronica v zemljo ob tovarnah, skladiščih itd. En liter mineralnih olj zadoštuje za onesnaženje milijon litrov vode. V zadnjem času pa se je zgodilo toliko nesreč ravno z razlitjem teh snovi.

Tudi ceste so potencialni faktor za nevarnosti zastrupitve s temi snovmi, saj po njih prevažamo najrazličnejše strupe. Podobna nevarnost grozi ob železnicah.

Posebno ogrožena je pitna voda od močno strupenih substanc kot so cianidi, svinec, kamij, arsen, krom, živo srebro in organske snovi — tako imenovani posebni odpadki. V vseh teh strupih pred 1980. letom nismo vodili podatkov. Odlagali so se na legalna ali pollegalna odlagališča. Koliko jih je že prodrla do talnice, ne vemo in kakšne bodo posledice tega neodgovornega ravnanja v prihodnosti, še manj.

Vsaka deponija pomeni potencialno nevarnost za okolje, ljudje se takih objektov vse bolj opravičeno bojijo.

Najbolj razširjeno je pa zastrupljanje vode s kmetijskimi strupi za gnojenje in škropljenje. Umetna gnojila vsebujejo nitrato. Če je teh manj, jih rastline vsrkajo. Če pa se gnoji pozimi v nevegetativnem obdobju ali če se gnoji

preveč, pronicajo te snovi z dežjem v podtalnico. Prav tako vsebujejo nitrato tudi organska gnojila (gnojnica). V velikih hlevih (živinskih tovarnah) nastaja veliko gnojnice, ki jo kmetje polivajo preveč na majhnih površinah, kot je za njihova polja potrebno in dovoljeno.

V območjih vodnih virov se ne bi smeli uporabljati nobeni herbicidi in pesticidi. Z njimi si ljudje sami zastrupljajo vodo. Količina pesticidov in herbicidov posujemo pri nas na njive nam povedo prodane količine — na tisoče ton. Vsa kmetovalca si lahko sam preračuna, koliko strupov se je nabralo v 20 letih na njegovih njivah.

Gnojnica vsebuje na l kg 20 mg kadmija, 25 mg živega srebra, 200 mg niklja, 1200 mg svineca, ravno toliko kroma in bakra ter 3000 mg cina. (povzeto po literaturi Bavarskega ministerstva za razvoj kmetijstva in okolja.) Vse te snovi spadajo k težkim kovinam, ki so nevarne za zdravje in življenje ljudi in živali.

KAJ MORAMO STORITI

Upreti se moramo vsem onesnaževalcem podtalnice. Industrija ne bi smela uporabljati pitne vode za tehnološke namene. Za

to bi jo lahko črpala iz rek. Kmetijstvo bo moralo pristopiti k zmernejšemu gnojenju z nevarnimi gnojili. Potrebno je narediti analize zemlje na kmetijskih področjih.

Kjer so zaloge pitne vode majhne, mora prav vsak štediti z njo.

Zato predlagamo strožjo zakonodajo, ki štiti vodo ali pa odgovorneje spoštovanje že sprejetih zakonov:

— v kmetijstvu je potrebno omejitvi uporabo škropil in gnojil, prepovedati pa vsako njihovo uporabo, kjer so v bližini vodni viri.

— potrebna je večja kontrola nad obrati, ki uporabljajo nevarne kemikalije. Takšne kontrole lahko prinesejo nova delovna mesta.

— Prepovedana morajo biti vsa nevarna čistila, ki se uporabljajo v gospodinjstvih: posebno ostru čistila za čiščenje stranišč, ki vsebujejo fosfate. Tudi moderna pralna sredstva že izdelujejo brez teh snovi.

— Potrebna je široka propagandna akcija proti uporabi strupov v industriji in gospodinjstvu ter kmetijstvu, da si očuvamo vir življenja — vodo.

Šaleško ekološko društvo

Anketa

Kaj v loncu?

Poletje je gotovo čas, ko je še zlasti na tržnicah in v trgovinah, če že ne na svojih vrtovih veliko zelenjave. Upoštevamo pri kuhi nasvete mnogih strokovnjakov kako zelo zdrava je sveža zelenjava? Izkoristimo priložnost, ki jo imamo? Pa tudi kako se nam v kuhinji pozna, da je prehrana vedno dražja? So obroki pičlejši, smo iz prehrane kaj drugega izločili, ali pa nam tega še ni potrebno? Skratka, kako se hranimo, kaj kuhamo poleti smo spraševali tokrat.

FRANC ŠKRUBA: »Pri nas doma v glavnem kuha žena. Prehrana je raznovrstna, zdaj poleti se zlasti uporabimo veliko zelenjave, solat; gremo pogosto na trg, kjer pa kupujemo vedno pri isti branjevki. Hrana je danes zelo draga in z njo ne delamo več tako kot so marsikje včasih, ko so je veliko zavrgli.«

EVA CESTNIK: »Ker smo pri nas vsi po cele dneve v delavnici na kuho ne mislimo veliko, saj čez dan pojemo kaj v restavraciji, recimo kakšno enolončnico in zato doma kuhamo samo zvečer in seveda konec tedna. Takrat običajno pripravimo klasično nedeljsko kosilo recimo. Pogosto je hrana v restavracijah, zlasti enolončnice, cenejša, kot če bi jo skuhal doma sam.«

FATA MUJKIČ: »Poleti kuhamo drugače kot pozimi. Uporabljamo predvsem veliko sveže zelenjave. Nekaj jo kupimo na trgu, precej pa je imamo na vrtu. Res pa je, da v naši kuhinji uporabimo tudi precej mesa, saj kosila skorajda ni brez njega. Ker pa je meso postalo res zelo drago, so obroki malo manjši. Ampak brez mesa si kosila skorajda ne znamo predstavljati.«

VANJA VUTKOVIČ: »O tem pa res ne vem veliko, ker kuha bolj mama in ona hodi tudi v trgovino, tako da tudi cen ne poznam. A kaj jem poletni? Ja bolj poletno hrano, recimo luubenice in pršut. Pri nas nima mo definiranega časa za kosilo, jeemo in pripravimo obrok pač takrat, ko smo doma.«

MARIJA ŽIGON: »Veliko dam na zdravo prehrano, zato tudi poleti v kuhinji uporabljamo predvsem sezonsko zelenjavo. Kupujem na trgu ali v trgovini, kadar vidim, da je zelenjava in drugo lepo. Hrana je e res draga, vendar mi zdravje pomeni veliko. Menim, da danes niti več mogoče dobiti čisto neoporečne zelenjave. Če bi imela možnost, bi kupovala, tudi če bi bilo dražje, zelenjavo z bio vrto. Vendar to zaenkrat še ni mogoče.«

Obiskali smo partnerski Esslingen...

V letu 1990 bomo slavili 20. obletnico uspešnega sodelovanja in partnerstva med Esslingenom in našim mestom. V teh letih je Titovo Velenje obiskalo mnogo skupin iz Esslingena in prav tako je tudi Esslingen spoznalo mnogo mladih Velenčanov. Za to vsakoletno izmenjavo mladine pa je potrebno celoletno delo članov komisije za mednarodno izmenjavo pri TURISTIČNI ZVEZI OBČINE VELENJE, ki jo uspešno vodi tov. Gustl Tanšek.

Ker želimo, da MLADINSKI TURIZEM zaživi v naši občini, upamo, da se nam bo pridružil čim več mladih, ki jih tovrstno delo veseli. Naj bo naš opis našega

desetdnevnega potovanja po Esslingenu in deželi Baden Wurtemberg spodbuda za sodelovanje mladih.

Morda je koga 11. julija zvečer pot zanesla mimo Rdeče dvorane. Ob pogledu na skupino mladih, ki so obloženi s težko prtljago vstopali v INTEGRALOV avtobus, nam je gotovo vsaj kdo zavidal. Upravičeno, pred nami je bilo 10 nepozabnih dni.

Najprej nas je seveda čakala dolga vožnja, ki nas je precej utrudila. A ko smo enkrat prispele na cilj, v Esslingen, smo bili takoj pripravljeni na nova doživetja. Okrepčali smo se v stavbi

STADTJUGENDRINGA, organizacije, ki v Esslingenu skrbi za mednarodno izmenjavo. Ko smo si kasneje to stavbo ogledali, smo le strmeli nad tem, kaj vse je uspelo našim prijateljem narediti iz stare posve pozabljene tovarne. Uredili so kinodvorano, večnamensko dvorano, v kateri se je v mesecu juniju predstavila tudi naša rock skupina ŠANK ROCK na festivalu rock skupin v Esslingenu. Videli smo majhno tiskarno, delavnico za popravilo motornih koles, okrepčevalnico, umetniški kotiček itd. V tej mali tiskarni STADTJUGENDRINGA tiskajo mladi svoj mesečni list: STADTBLATT, ki ga prejemajo mladi brezplačno. Ta dan smo se povzpeli še na grad, od koder smo imeli čudovit razgled na mesto, ki nas je gostilo v naslednjih dneh.

Za razliko od prejšnjih let, ko so mladi stanovali pri družinah, smo bili letos nastanjeni skupaj, v mladinskem domu AWO-HEIM na Zollbergu. Kljub temu pa smo prišli v kontakt z našimi nemškimi vrstniki, ki so nam za vsak dan pripravili poučen in hkrati zabaven program. Tako

smo v teh dneh mnogo izvedeli o samem mestu Esslingen, o njegovi arhitekturi, vinogradništvu, ki je še posebej značilno za to področje. Sredi vinogradov smo po prijetnem sprehodu po obronkih Esslingena imeli tudi piknik. Seveda smo poskusili tudi esslinsko vino.

V stari mestni hiši nam je dobrodošlico izrekel mestni župan dr. Dieter Deuschle, ki je hkrati naročil naši skupini, da prenese pozdrave vsem prebivalcem mesta Titovo Velenje in naše občine. Obiskali smo tudi bližnji Stuttgart in si tam ogledali PLANETARIJ, se sprehodili po pre-

lepem živalskem vrtu WILHELM-MA in v Daimler Benzovem muzeju pasli oči na prelepih avtomobilih, od prvega pa do najnovjšega modela.

V bližini Esslingena leži tudi staro študijsko mesto Tübingen.

Tam je deloval naš veliki rojak PRIMOŽ TRUBAR. Obiskali smo cerkev v DERENDINGENU, kjer je Primož Trubar pokopan. V tej cerkvi nam je o našem velikem rojaku pripovedoval tamkajšnji župnik Dieter RO-SER.

En dan smo se sprehajali po čudovitih sobanah palače v Ludwigsburgu. Tu nas je posebno očaral mojstrsko urejen park.

Za dva dni pa smo se odpravili še proti Ulmu in se tam povzpeli na najvišji cerkveni zvonik sveta, ki je visok 161 m in ima 768 stopnic, vendar se je trud izplačal — na vrhu se nam je odprl prečudovit razgled na staro mesto.

BLICK in die Gemeinde

Pot smo nadaljevali do graščine Wildenstein, ki je danes urejena kot MLADINSKI DOM POČITNIŠKE ZVEZE. Tu smo prenočili. Lahko nam verjamete, da je bilo to pravo doživetje, saj se nam ne ponudi velikokrat priložnost prebiti noči za grajskimi zidovi. Po zanimivi noči pa nas je čakal še zanimivejši dan — 15 km dolga vožnja s kanuji po lepi modri Donavi. V kanuju smo se vkrcali v Riedlingenu.

Vsaj polovica nas je namreč na cilj prišla mokrih. Vendar pa je prav to vso stvar naredilo še zabavnejšo. Za nekaj dni sta se naši skupini pridružila še Francoza iz partnerskega mesta Vienne. In prav prof. Bernardu Bocku smo se najprej do SOLZ nasmejali, ko se je sredi veselega prepevanja naenkrat znašel v vodi. Vendar smo si podobne izkušnje kaj kmalu nabrali še ostali. Bilo je res zabavno. Večerne ure smo v Esslingenu preživljali kar se da zabavno. Navdušile so nas disko-teke v Stuttgartu, pa tudi v AWO Heimu smo skupaj z nemškimi prijatelji znali narediti večer, ki se je zavlekel daleč v noč.

Še posebej zanimiva je bila na zaključnem večeru MODNA REVUJA naših brhkih fantov, seveda preoblečenih v dekleta. To pa je bila že tudi zadnja noč v Esslingenu. Sonce je kar prehitro vzšlo in morali smo se posloviti.

Upamo, da bomo lahko prihodnje leto naše esslinske prijatelje prav tako toplo pozdravili tudi v našem mestu.

MAŠA KOLŠEK,
Cankarjeva 2 B T. V.

Dražica Urtelj,
Stanetova 19 T. V.

Velenje: Glanz der Partnerschaft verblaßt

ESSLINGEN (gfl) - Von schönem Wetter zu den Partnerschaftsbeziehungen zum jugoslawischen Velenje kann derzeit keine Rede sein. Kaum hatte Erster Bürgermeister Dr. Dieter Deuschle gestern eine 16köpfige Besuchsgruppe begrüßt, hagelte es Kritik.

Auch Ulrich Küster, der Vorsitzende des Stadtjugendringes Esslingen, ist enttäuscht: „Obwohl wir schon in das Tauschjahr ist jedoch überzeugt, daß man die bisherige erfolgreiche Zusammenarbeit fortsetzen kann und hat für nächstes Jahr eine „größere Gruppe“ nach Velenje eingeladen. Anders als die Gäste aus Jugoslawien sind drei Jugendlichen aus der Partnerstadt Shelbyville/USA seit Mittwoch in Familien untergebracht. Sie sind auf Gegenseitigkeit bei der selben Klasse der Zollberg-Realschule. Die deutschen Schüler kamen erst Anfang Juli von ihrem Amerika-Trip zurück.

Pauline Hefl, Beauftragte für Partnerschaften, hofft, daß die 14jährigen Amerikaner nicht mit allzu großen sprachlichen Problemen zu kämpfen haben: „Sie sind noch sehr jung und haben erst spät damit angefangen, Deutsch zu lernen.“

PISE: IVČ KOTNIK

Velike stene — Grandes Jorasses

Od 23. 7. do 29. 7. 1989 sta bila v francoskih centralnih Alpah alpinista Šaleškega alpinističnega odseka Ivč KOTNIK in Grega JUSTIN.

Kljub slabim vremenskim razmeram in omejenemu času, jima je v dveh dneh uspel zelo zahteven vzpon preko 1200 metrov visoke severne stene GRANDES JORASSES nad CHAMONIXOM. Vzpon po takolimenovanem Walkerjevem stebriju je v vseh alpinističnih vodnikih ocenjen z ED, kar po naše pomeni ekstremno težko.

Doseganje postavljenih ciljev je pri človeku mozaik, ki mu pravimo življenje. Ljudje imamo v življenju različne cilje, želje, potrebe ali hotenja, ki so seveda pogojene s celim nizom nečesa, kar nam izpolnjevanja omogoča ali onemogoča. Marsikaj ostane oziroma ostaja zato le skrito v nas, veliko pa privre na dan, se razbohoti in razbesni kot deroča reka, ki razžira vse pred sabo in se umiri šele na cilju, ko se zlije v drugo reko, v morje ali izgine v puščavskem pesku.

Podobno je tudi pri ljudeh, ki stopijo iz uhojenih poti in sledijo svojem hrepenenju. Velikokrat že vnaprej vem, da bom ne vem zakaj spet zapustil toplo ognjišče svojega doma in odšel na novo pot, na izpolnitev novega cilja, po nov kamenček v mojem mozaiku.

Tako je v meni že dolgo tlela želja po ponovitvi tih zadnjih velikih problemov v centralnih Alpah.

To so severne stene, ki so skozi leta postale legende, sanje in konec mnogih alpinistov, mno-

NOM in JORASSI je seveda zapolnjen z drugimi cilji — kot so: EVEREST, LHOTSE, ANDI, TIEN-SAN ter seveda z JNA, slabim vremenom in tudi z zelo drago Francijo, ki si jo slovenski alpinisti vedno težko privoščimo.

Ko se po skoraj desetih letih spet sprehajam po Franciji, kar ne morem verjeti, da se je toliko spremenilo, oziroma, da se je pri nas toliko poslabšalo.

Tudi Alpe — to čudovito gorstvo, ki ga imamo skoraj v naročju, se nam zaradi cen vedno bolj odmika in še tako vabljivi vrhovi postajajo odbijajoči in neprijazni.

Da si lahko dva alpinista privoščita plezanje v Franciji, morata imeti že celo premoženje. In ko človek z mukami in težavami to premoženje zbere, se le s težavo odloči za katero goro oz. steno bi ga porabil, ker so pač vse mikavne in vabljive, pa še toliko jih je!

CHAMONIX, eden najmondennejših turističnih centrov v Ev-

Severno steno Eigerja sem preplezal leta 1973 skupaj s Francijem Verkom

Severna stena Matterhorna, ki sva jo z Nejcem Zaplotnikom preplezala leta 1976

AFORIZMI
Po zadnji podražitvi cigaret kajenje še najbolj škoduje našim žepom.

•••
Poznam birokrate, ki bi tudi socializem podrl, če bi ga občani zgradili na črno.

Zarko Petan

SOZD REK FLL
RESTAVRACIJA JEZERO
IN
VELETON STUDIO

Jezero

REK
TITOVO VELENJE

v SOBOTO,
19. 8.
ob 19. uri.

VABITA NA TRADICIONALNO PRIREDITEV

NOČ OB JEZERU

PROGRAM: AGROPOP, VESELI SLAVČKI, CAUNTRY SISTERS iz ČSSR, MIHA KRALJ, FOLKLORNA SKUPINA RAZOR, DISCO

ATRAKCIJA VEČERA: OGNJEMET, BAKLADA IN AKROBATSKE SKOKI V JEZERO

Radio Velenje

Program

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagandno in založništvo na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 11. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Ljubljana); 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 V imenu Sove (oddajo, ki jo pripravljajo člani Saleškega študentskega kluba); 18.00 V izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 13. AVGUSTA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 14. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Kdaj, kje, kaj; 16.15 Minute z domačimi ansambli in poletno popoldne na Radiu Velenje; 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 16. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poletno popoldne na Radiu Velenje; 18.00 Novosti na področju zabavne glasbe.

K I N O

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 10. 8. ob 18. uri ter petek, 11. 8. ob 18. in 20. uri ZLOVEŠČE SILE (THE EVIL) — ameriški, grozljivka. Vloga: Richard Crenna

Petek, 11. 8. ob 10. uri ter sobota in nedelja, 12. in 13. 8. ob 18. in 20. uri VELIKA ZMEDA V HONG KONGU — hongkonški, akcijski. Vloga: Jackie Chan

Ponedeljek, 14. 8. ob 10. in 18. uri ter torek, 15. 8. ob 18. in 20. uri OSAMLJENI OBUPANEC (BLASTFIGHTER) — ameriški, akcijski. Vloga: Michael Hopkiw

Sreda, 16. 8. ob 10. uri MIKRO KOZNOS — ameriški, akcijski, fantastični ob 18. in 20. uri NEVARNA MAMA (BIG BAD MAMA II) — ameriški, akcijski, komedija. Vloga: Angie Dickinson

NOČNI KINO V REDNEM KINU

Četrtek, 10. 8. ob 20. uri ter petek in nedelja, 11. in 13. 8. ob 22. uri NAJBOLJŠA UČITELJICA — ameriški, trda erotika. Vloga: Ginger Lynn

Sobota, 12. 8. ob 22. uri ter ponedeljek, 14. 8. ob 20. uri GRAFENBERGOVA TOČKA — ameriški, trda erotika OTROKOM IN MLADOLETNIM OSEBAM NE DOVOLIMO OGLEDA NOČNIH PREDSTAV!

KINO DOM KULTURE

Četrtek, 10. 8. ob 20. uri OSAMLJENI OBUPANEC (BLASTFIGHTER) — ameriški, akcijski

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 12. 8. ob 20. uri NOČNI KINO: NAJBOLJŠA UČITELJICA — ameriški, trda erotika

Nedelja, 13. 8. ob 18. uri ZLOVEŠČE SILE — ameriški, grozljivka Ponedeljek, 14. 8. ob 19. uri VELIKA ZMEDA V HONG KONGU — hongkonški, akcijski

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 11. 8. ob 20. uri OSAMLJENI OBUPANEC — ameriški, akcijski

Nedelja, 13. 8. ob 20. uri NOČNI KINO: NAJBOLJŠA UČITELJICA — ameriški, trda erotika

Torek, 15. 8. ob 20. uri VELIKA ZMEDA V HONG KONGU — hongkonški, akcijski

KINO VELENJE SI PRIDRŽUJE PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

Maruška Pukmajster

V jubilejnim letu, ko praznuje Delavsko prosvetno društvo Svoboda Šoštanj 70-letnico delovanja in se spominjamo vseh, ki so kakorkoli sodelovali v društvu, je prispela iz Beogra-

da žalostna vest, da je preminula markantna in dolgoletna ljubiteljska igralka Maruška Pukmajster.

Rodila se je 23. maja 1915. leta v delavski družini usnarja, ter odrasla v družbi sestre Fanike in brata Antona pri katerem je v Beogradu tudi končala delovno in kulturno življenjsko pot. Vsi, ki smo Maruško poznali vemo, da so ji kot igralki odrske oziroma gledališke deske pomenile življenje. Kot materi samohranilki ji ni bilo lahko, vendar ji je kljub temu uspelo, da je sina Jožeta izsolala v Zagrebu za prometnega inženirja. Ves čas svojega službovanja v upravi Tovarne usnja Šoštanj, do upokojitve leta 1967, je bila nepogrešljiva v kulturnem življenju takratnega Šoštanja. Kljub različnim življenjskim tegobam je ohranila

samo njej lasten šarm, prijaznost in dobro voljo s katero je med nas vnašala vtis, da je Maruška najsrečnejša ženska na svetu. S svojim optimizmom je bila prijateljska v vsaki družbi, zato si je pridobila tudi širok krog prijateljev in znancev, ki jo bomo ohranili v najlepšem spominu. V najrazličnejših gledaliških delih je igrala vedno razigrano navihanko ali ljubimko ter kasneje v resnejših vlogah šarmantno damo, še zlasti v Molierovih igrah. Bila je to zlata doba šoštanske Svobode, ki je s temi gledališkimi deli gostovala tudi v Velenju in širšem okolju Savinjske doline. Po upokojitvi je odšla v Zvezno republiko Nemčijo in sinu, ki je bil inšpektor ljudske milice v Ljubljani, pomagala zgraditi prijeten dom. Sama pa je skoraj vse življenje preživela v skromnem delovskem stanovanju šoštanske graščine.

Ko je sin Jože pred leti nenadoma umrl, je strlo srce tudi sicer vedno optimistične in prijateljske Maruške. Ker v Šoštanju ni imela več nikogar je odšla k bratu v Beograd, ki ji je bil skupaj z ženo v veliko tolažbo in podporo. Žal je bila duševna bolečina prevelika in v neizmerni žalosti je zatisnila svoje objokane oči v petek, 21. julija 1989.

Draga nam Maruška, vsi, ki smo te poznali se ti zahvaljujemo za vse kar si storila kot velika ljubiteljska igralka. S svojimi uspešnimi vlogami in velikim igralskim talentom si med nas vnašala vedrino in razpoložnje ter oplemenitila bogato gledališko in sploh kulturno življenje takratnega Šoštanja. Viktor Kojc

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je ...

10. avgusta

V Slovenskem gospodarju je bila zopet objavljena novica iz Smartnega ob Paki:

»Prvi letošnji hmelj v Savinjski dolini je baron Warsberg prodal v Nürnberg, 50 kil za 92 forintov.« Savinjski hmelj je bil torej že pred stotimi leti zanimivo izvozno blago in cenjen šrom po Evropi.

LETA 1887

Slovenski gospodar, ki je pozorno spremljal prizadevanja za izgradnjo železnice od Celja do Velenja, je tega dne objavil članek z naslovom »Železnica«:

»Okrajni zastop v Celju je v svojem zadnjem zboru dovolil 40.000 goldinarjev za železnico Celje—Šoštanj—Velenje. Ob enem pa tudi pritrdil predlogu naj se napravi prošnja za njo do deželnega in državnega zbora. Z ozirom na to, da imamo na slovenskem štajarju le malo železnic, priporoča se ta sklep okrajnega zastopa.«

LETA 1927

V mariborskem Večerniku je tega dne izšel članek o poizkusih sušenja velenjskega premoga:

Po iniciativi direktorja plinarne v Mariboru ing. Tomšiča je »znameniti tehnik dr. Strache« v Dunaju preizkušal v plinarni s sušenjem premoga. Lignit-premog, kakršnega daje n. pr. velenjski rudnik, ima od 30 do 35 odstotkov vode. Po sistemu prof. Fleisnerja iz Leobna se tak premog suši s paro, tako, da ne izgubi strukture. Ker je dobila plinarna štiri vagonce za dvoplinke naprave, so poskusi s posušenim lignitom vrlo važni, da se ugotovi uporabljivost premoga iz Velenja, Bosne itd. Mariborski poskusi bodo prišli prav tudi Dunajčanom, ki uporabljajo v svojih plinarnah našemu enak premog iz Koflacha. Načrti za vplinjavanje velenjskega lignita in njegove uporabe v kemični industriji so bili živi še dolgo in ob koncu šestdesetih let skoraj že uresničeni. Vse skupaj pa se je potem neslavno končalo.

LETA 1946

Celjski časopis Na delo je poročal o prizadevanjih premogarjev za dvig proizvodnje:

»Rudarji prvi v vrstah borcev za novo Jugoslavijo-proizvodnja že dosegla predvojno. Rudniki si napovedujejo tekmovanja za prehodno zastavo. Najprej jo je dobilo Senovo, nato Velenje, 11. avgusta pa jo morajo predati Hrastničanom, ki so dvignili storilnost za 4,23 %, zmanjšali porabo jamskega leša za 21,76 % itd. ter tako dosegli 993 točk oz 1412 možnih.«

LETA 1962

V Delu je bila objavljena turistično obarvana novica iz Velenja:

»Kljub temu, da je minil šele dober mesec od takrat, ko so imeli Šoštanjčani svoj turistični teden, je od 12.—19. avgusta napovedan turistični teden v Velenju. Takrat bo v Velenju več kulturnih, zabavnih in športnih prireditev. Tako bo v nedeljo otvoritev turistične razstave v Delavskem domu in pričetek športnih tekmovanj, ki bodo vse naslednje dni. V ponedeljek bo imelo turistično društvo sejo, v sredo in petek bodo na sporedu koncerti godbe na pihala Rudnika lignita Velenje in orkestra iz Beograda, v soboto pa velika družbena prireditev na jezeru. V nedeljo 10. 8. bo v hotelu »Paka« kulinarčna razstava.«

»Turistični teden«, ki ga prirejajo že skoraj vsi kraji na Slovenskem, je za tako resno in pomembno gospodarsko panogo kot je turizem mnogo premalo.

LETA 1969

Novica, ki jo je objavil mariborski Večer pa je posvečena velenjskim tabornikom:

»Občinska zveza prijateljev mladine Velenje je skupaj s taborniško organizacijo pripravila ob vili široko na Ravnah pri Šoštanju dnevno taborjenje za mlade Velenjčane. Otroci se vozijo do vile z avtobusi. Kopajo se v šoštanskem plavalnem bazenu. Poleg tega prirejajo različne igre in tekmovanja v spretnostih. Vsak dan se jih zbere približno 80. Celodnevna oskrba s kopanjem stane le 6 dinarjev.«

Velenjskim tabornikom za razliko od mnogih drugih, zagnanosti ni zmanjkalo in so zelo aktivni še danes.

DAMIJAN KLJAJIČ

Vabimo, da prisluhnete pridigam od čednosti inu greha, zveličanja inu kazni. Zelo so primerne za občinstvo, ki si želi lepe, prijetne, tople besede, in ki bo znalo razumeti pomen sklepnih besed Mir z vami. Vstopnine ne bo!

CATS — najuspešnejši musical naših dni

V petek, 15. septembra, bo organiziran ogled musicala CATS na Dunaju. Odhod iz Titovega

Velenja ob 6.30, povratek istega dne v poznih večernih urah. Cena aranžmana 265 avstrijskih šilingov, preračunanih teden dni pred potovanjem. Vstopnice se plačajo dodatno in znašajo od 190 do 290 šilingov, plačljivih v tuji valuti.

Musical CATS je najuspešnejši musical, ki ga od leta 1983 neprestano igrajo na Broadwayu, v Londonu in na Dunaju. V tem letu ne bo več mogoče kupiti vstopnice za to predstavo.

Valorizacija participacije

V skladu z Ukrepi na področju zdravstvenega varstva za leto 1989, ki veljajo od 1. 5. 1989 se participacija in drugi zneski doplačil od 1. 7. dalje valorizirajo vsak mesec, in sicer skladno z rastjo neto osebnih dohodkov v SR Sloveniji do meseca pred valorizacijo (v maju je znašala ta rast 39,1 odstotka).

Valorizirani zneski od 1. 8. 1989 znašajo:

- za prvi kurativni pregled v enotah osnovne zdravstvene dejavnosti (brez zobozdravstva) 15.400 din
- za ponovni pregled pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti, vendar za največ 3 preglede, ki sledijo prvemu 7.700 din
- za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev 37.800 din
- za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev v času od 22. ure do 6. ure zjutraj 75.500 din
- za vsak prvi pregled v specialistično-ambulantni dejavnosti (ki vključuje tudi specialistično zdraviliško dejavnost) z napotnico zdravnika ali brez nje, če le-ta ni predpisana 30.000 din
- za vsak ponovni obisk ali pregled pri zdravniku specialistično-ambulantne in zdraviliške dejavnosti, vendar največ za 3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu 11.000 din
- za prvi obisk pri zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro 17.800 din
- storitve zdravljenja zob — posamezni zneski so na vpogled v zobnih ambulantah din
- storitve snemne in fiksne protetike — tudi ti zneski so na vpogled v zobnih ambulantah din
- Čiščenje zobnega kamna 1.700 din
- za storitve pri pripravi, izdelavi in izdaji zdravil in sanitetnega materiala (tudi galenskih preparatov) 10.300 din
- za mehnična kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept 44.000 din
- za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko indicirana 78.600 din
- za vsak reševalni prevoz pri nujni medicinski pomoči (primarni) 25.900 din
- za neurgentni prevoz z reševalnimi avtomobili 11.700 din
- 80 % polne cene, vendar največ po prevozu din 159.300 din
- za ortopedske (in specialne) čevlje 53.000 din
- za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in za komplet navlek za krn pri amputaciji 53.000 din
- za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez 13.900 din
- za kilni pas 70.400 din
- za bergle 70.400 din
- za aparat za omogočanje glasnega govora 220.900 din
- za vsak slušni aparat 310.900 din
- za invalidski voziček 37.800 din
- za vsak električni stimulator, zvočni signalni aparat in električni pripomoček 17.800 din
- za očala 141.200 din
- za očala za slepe in slabovidne (z najmanj 90 % oz. 60 % izgube vida) 23.800 din
- za kontaktna stekla 22.400 din
- za očesno protezo 32.800 din
- za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni 74.700 din
- za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri večkratni hospitalizaciji, vendar največ za 60 dni v koledarskem letu
- za medicinske storitve pri bolnišničnem oz. stacionarnem zdraviliškem zdravljenju ob vsakem sprejemu

Zneski, ki so določeni v samoupravnem sporazumu o uresničevanju zdravstvenega varstva znašajo:

- ponovitev prvega pregleda pri zdravniku splošne medicine, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik 49.700 din
 - ponovitev prvega pregleda pri zdravniku v dispanzerju, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik 71.900 din
 - pregled pri zdravniku v specialistično-ambulantni dejavnosti, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik ali brez napotnice zdravnika osnovne dejavnosti oz. za preglede, ki bi jih po delitvi dela uporabniki morali izvajati v osnovni zdravstveni dejavnosti 75.000 din
- Z odstotkom 39,1 je potrebno valorizirati tudi znesek posmrtnine, ki od 1. 8. 1989 dalje znaša 1.624.700 din.

Najmlajši rod ljubenskih flosarjev obeta • Počitek pred »rajžo« • »Ho ruk« in flos je bil v vodi • Množica obiskovalcev med programom

29. flosarski bal na Ljubnem Curkomet

Zanimivo, pestro, veselo, ...

Na Ljubnem ob Savinji so prejšnji teden uspešno pripravili že 29. po vrsti flosarski bal. Pogumno so krenili proti okroglemu jubileju prihodnje leto in napovedali tudi uspešno četrto desetletje te zanimive narodopisne prireditve. Za 30-letnico imajo že danes bogate načrte in velja jim verjeti, da jih bodo tudi uresničili.

Zadnje dni prejšnjega tedna je bilo na Ljubnem in okolici zares pestro. O žganju apna, kot posebnosti in dopolnitvi obujanja bogatega izročila lahko berete na drugem mestu, ostale prireditve pa so se vrstile od četrta dalje. Najprej je bilo vsakoletno tekmovanje paraplegikov v namiznem tenisu s katerim so obeležili tudi 20-letnico svojega društva. V petek so v osnovni šoli odprli razstavo likovnih del Gorana Horvata, zatem pa je bilo v središču Ljubnega rajanje z ljudskimi godci, citrašem Karljem Gradišnikom, prikazom nekdanjih domačih opravil ter s ponudbo domačih jedi in pijač.

Sobotni večer med savinjskimi flosarji je na prostor ob Savinji privabil toliko obiskovalcev, da bi se nad »zasedenostjo« upravičeno zgrozili tudi varuhi narave, ki ocenjujejo kakšni posegi so na določenem prostoru sploh še možni, o drugih varstvenikih se skoraj ne splača govoriti, saj so bile natočene količine tudi prek vseh meja.

V nedeljo dopoldne so domači godci igrali prepotrebno budnico po kraju, zlasti pa so s svojim nastopom navdušili člani kinološkega društva Mozirje. Presenečenje je bilo dvojno. Prvič zares kakovosten nastop in drugič veliko obiskovalcev, ki so nastopajoče znali nagraditi.

Osrednji del flosarskega bala je bil na vrsti v nedeljo popoldne. Najprej seveda vsakoletna povorka skozi trg. Letos je bila dovolj pestra za kar so poskrbeli številni udeleženci, med mladi zadržniki s prikazom nekdanjih kmečkih opravil, fantje so kuhali oglje in žgali apno, oboje čisto zares, pa še bi lahko naštevati za-

nimivosti, resnici na ljubo in brez slabih namenov pa velja reči, da bi del povorka morali popostriti, ali pa enostavno ukiniti. Za 30-letnico se bodo organizatorji zagotovo potrudili in to pomankljivo odpravili.

Mladi flosarji so seveda udri flos, z zanimivim programom pa nato številnim obiskovalcem predstavili delček flosarskih doživetij s pravim flosarskim krstom vred. Posebna darila so dali najstarejšemu še živečemu flosarju, turistom, ki že dolgo let obiskujejo Ljubno, podelili pa so tudi priznanja za najlepše urejene hiše v kraju, pa tudi črne pike. Oboje se je ob lanski izvedbi dobro obneslo, zato si podoben »izkupiček« obetajo tudi do naslednjega flosarskega bala.

J. P.

Turnir trojk

Saleški študentski klub bo pripravil jutri, 11. avgusta, ob 16.30 dalje 2. tradicionalni košarkarski turnir trojk na igrišču ob bazenu. Hkrati s tem bo po-

tekalo tudi tekmovanje v metanju prostih metov.

Vsi, ki bi se tekmovalj radi udeležili, dobite podrobnejše informacije po telefonu: 857-702 (Edo Burič) ali na telefonski številki 854-843 (Aleš Jug). (z.g.)

V preteklosti gozd in splavarjenje vsekakor nista dajala zasluzka vsem prebivalcem Zgoranje Savinjske doline, zato so si pomagali tudi na druge načine. Mednje sodi tudi kuhanje oglja in žganja apna, ki so ju flosarji poleg lesa tudi vozili na Hrvaško in še naprej. Žganje apna so prireditelji letošnjega flosarskega bala na Ljubnem uvrstili med zanimivosti in sicer kakšne štiri kilometre med Ljubnim v še edini uporabni apnenici daleč naokrog. Že sredi tedna jo je prižgal mladi Jože Atelšek, vzbudila pa je zares veliko zanimanje med ključnimi in drugimi obiskovalci.

V tej apnenici je desetletja žgal apno Jožetov ded, ki je kljub trdemu delu učakal in presegel 100 let starosti, malo je z delom nadaljeval Jožetov oče, ki je sina tudi naučil kako se tej reči streže. Vsekakor delo ni lahko. Najprej je treba urediti apnenico, nabrati dovolj apnenca in potem kakšnih sto ur neprestano nalagati na ogenj, čistiti zračnike in še in še. Kakšen mesec dela preden zakuriš v apnenici, kakšnih 40 do 50 tekočih metrov drv je treba pripraviti in pokuriti, da dobiš 10 do 12 ton prvovrstnega apna, za katerega je še danes veliko zanimanja. Ni pa pravga zasluzka glede na vloženo delo in material. Zadnjič je bila apnenica prižgana pred tremi leti in znova za letošnji bal. Jožeta je bilo sprva nekoliko strah, glede na zanimanje in druge ugodne okoliščine pa se je vse dobro

Res je edina daleč naokrog, vendar bo v njej še gorelo. To zagotavljajo mladi in najmlajši

izteklo. Jože Atelšek pravi, da jo bo še pripravil in prižgal, da pa ta dejavnost ne bo zamrla zagotavljajo otroci, ki so ob veliki apnenici sami postavili svojo, majhno, ki pa je tudi »delala«. Starejši so precej večjo in tudi »ta pravo« naredili še za povorko v nedeljo popoldne in tudi pri tem poželi priznanje. (j. p.)

Biti poročen le nekaj velja

V velenjski občini menda ni nobene krajevne skupnosti brez igrišča za mali nogomet in kjer te igre ne bi radi igrali. Priljubljena je tako med starimi kot tudi mladimi krajanji. Tudi v Cirkovcah je tako.

Ob pomoči tamkajšnje krajevne skupnosti so člani mladinske organizacije na zemljišču, ki jim ga je odstopil domačin Jeromel, lepo uredili travnato igrišče za mali nogomet. V soboto dopoldan ga je slovesno odprl predsednik krajevne skupnosti Cirkovce Branko Britovšek.

Otvoritev so združili z nogometno tekmo med poročenimi in neporočenimi. Te tekme so v Cirkovcah še tradicionalne. Tokratna tekma med možmi in fanti je bila že štirinajsta, dekleta in žene pa so se srečale drugič.

Kljub svoji gibčnosti in veliki želji mlajše niso ugnale žena, saj se je tekma končala z 2:2. Možje pa so dokazali, da zakon ni ovira. Njihova zmaga v boju z mlajšimi je bila prepričljiva — 6:3.

Veselo in zanimivo bo v Cirkovcah tudi v soboto (pojutrišnjem), saj bodo slavili krajevni praznik. Krajanji bodo merili svoje moči in preizkušali spretnost v različnih športnih igrah, nato pa bo seveda še prosta zabava. Prireditve bodo začeli ob 14. uri.

Tale skok pa je bil nalašč za novinarski objektiv (S. Vovk)

Špricali kot še nikoli

Kot smo že napovedali, je bila v senci Flosarskega bala na Ljubnem ob Savinji v Titovem Velenju edina zabavno turistična prireditev na kotkalskišču, ki je privabila več sto občanov in gostov. Na tradicionalni 7. CURKOMET se je prijavilo deset tekmovalnih desetov, ena tudi iz občine Slovenska Bistrica. Gasilska zveza Velenje, ki je bila organizator prireditve (brezplačen ogled) je poskrbela za lepe pokale in praktične nagrade, za nove preizkušnje v spretnostih z gasilskimi vodnimi curki ter za edinstveno štafeto s »krigli« Laškega piva. Slednje je do solz razvedrilo gledalce in tekmovalce. Ideja bo gotovo dobila mnoge ponovitve, saj je univerzalna za vsakršna razvedrilna tekmovalna.

Pokal »curkomet« so zaslužno osvojili tekmovalci iz GD Pesje, ki so se prebili v finale s kazenskimi streli proti ekipi Bevcé I. Zato pa je potrebno posebej pohvaliti Topolščane, ki so edini dosegli mokri gol iz igre in tako postali drugi finalist, ki je na koncu osvojil odlično drugo mesto. Z dodatno družabno igro, »s curki piva«, so osvojili tretje mesto tekmovalci iz Impola iz Slovenske Bistrice, le za pol točke so zaostali lanskoletni zmagovalci iz Sentilja, Škalčani so bili peti, itd.

Poletna zabava je uspela kot še nikoli, so bili mnenja nekateri udeleženci, ki že vrsto let spremljajo tekmovalce, polne tribune gledalcev, ki so vztrajali po več ur, pa potrjujejo, da so takšne igre ljudem še kako potrebne — prav v času, ko vlada dopustniško mrtvilo.

Jože MIKLAVC

Branko Britovšek odpira novo igrišče

Trim pohod na Kriške pode

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje in Planinsko društvo Titovo Velenje organizirata TRIM POHOD NA KRIŠKE PODE, ki je primeren za vse ljubitelje hoje, ki so ustrezno opremljeni in pripravljani na vzpon na 2180 m.

Odhod avtobusa bo v soboto, 26. 8., ob 6,00 uri izpred Rdeče dvorane Titovo Velenje. Z avtobusom se bomo peljali preko Kranjske gore in Vršiča do Zlatoroga v Trenti. Od tu se pot nadaljuje peš po dolini Zadnjice, skozi dolino Belega potoka proti Pogačnikovem domu na Kriških podih — 2052 m, hoje je za 4—5 ur.

Pogačnikov dom sodi med najlepše planinske postojanke v naših gorah. Zlasti lep je pogled na južno stran, kjer leži globoko pod tem vrhom dolina Trente.

Pogačnikov dom je izhodišče za celo vrsto izletov in tur v bližnjo in daljno okolico, ki jo poživljajo tri slikovita jezera.

Prenočili bomo na omenjenem domu in zjutraj nadaljevali pot proti sedlu Vrata (2180 m) do koder je dobro uro hoda. Od tod pa se počasi spuščamo čez Skok (1949 m) do Aljaževega doma (4 ure hoda).

V popoldanskih urah se bomo z avtobusom odpravili proti domu.

Vse ljubitelje planin vabimo, da se nam pridružijo. Cena pohoda za vsakega udeleženca znaša 350.000.— din (vključeno prevoz, prenočišče in vodstvo, hrano si priskrbi vsak udeleženec sam).

Prijave sprejemamo na ZTKO občine Velenje, Foitova 2, Titovo Velenje vsak dan, razen sobote in nedelje od 7. do 14. ure, v sredo pa do 16. ure. Ob prijavi plačate celoten znesek.

ZTKO OBČINE VELENJE

Miličniki so zapisali

IZ OBJESTNOSTI POŠKODOVAL AVTOMOBIL

Prejšnji teden je bila v Topolšici na pripravah košarkarska ekipa Smelta Olimpije. V noči na 1. avgust je doslej še neznan storilec, s kovinskim predmetom, porisal osebni avtomobil enega izmed njih, Dušana S. Škode je za okoli 5 milijonov dinarjev.

ZAPELJALA V JAREK

Voznica osebnega avtomobila Olga Miklavžina se je peljala z osebnim avtomobilom 3. avgusta letos po klancu navzgor po Ljubljanski cesti. Iz neznanega razloga je zapeljala v obcestni jarek in se pri tem hudo telesno poškodovala.

OPOZORILO MILIČNIKOV JE ZALEGLO

V stanovanju na Kersnikovi cesti je 3. avgusta ponoči razgrajal Marjan V. Posredovati so morali miličniki, njihovo opozorilo pa je bilo dovolj, da je Marjan s kršitvijo prenehal, motenje sosedov pa bo moral zagovarjati pri sodniku za prekrške.

ZALOTILI TATOVE

V Smartnem ob Paki so tretjega avgusta zvečer zalotili tri fante, ki so skušali ukrasti bencin iz avtomobila Ide S. Viktorja B. jim je uspelo zadržati, ostala dva pa sta zbežala. Viktor je zanikal, da so nameravali ukrasti bencin, ni pa še jasno, kako bo pojasnil, da so imeli s sabo posodo za bencin in cevko.

HOTEL V ZAPRT LOKAL

Vinjeni Z. Zečir je skušal priti na vsak način 3. avgusta letos v poznih večernih urah v gostišče Rajh, ki je bilo že zaprto. Bil je tako vztrajen in nasilen, da so morali posredovati miličniki.

IZGINILO SEDEM KOKOŠI

V noči na 4. avgust je neznan storilec vlomil v kokošnjak Ivana G. iz Gaberk. Odnesele je sedem kokoši. Kokošim torej niso več nevarne zgolj lisice, ampak tudi dolgoprstneži.

VLOM V STANOVANJE

Še do nedavnega smo ugotavljali, da je letošnje poletje, vsaj kar se vlomov v stanovanja tiče, mirno. Zdaj upajmo, da je primer, ki se je pripetil v času od 3. do 6. avgusta na Serčerjevi, izjema. Takrat je namreč neznan storilec iz stanovanja Jusufa D. odnesel televizijski sprejemnik in kasetofon z zvočniki. Ob vlomu se vsekakor velja zamisliti in stanovanje, ko za dalj časa odhajamo z doma, primerno zaščiliti.

Radi poslušate domaco glasbo? Ste bili že kdaj na srečanju na Graški gori? Nikoli ni prepozno.

14. SREČANJE ANSAMBLOV DOMAČE GLASBE

Vabijo: KUD Ivan Cankar Plešivec, uredništvo Radia Velenje, ZKO Velenje

v nedeljo, 20. avgusta, s pričetkom ob 14. uri